

Ikt. sz.: KVB-42/11-11/2022.

KVB-2/2022. sz. ülés
(KVB-2/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Költségvetési bizottságának**
2022. május 19-én, csütörtökön, 8 óra 03 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	
<i>(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)</i>	5
<i>Varga Mihály exposéja</i>	6
<i>A képviselők kérdései és Varga Mihály válasza</i>	9
<i>Határozathozatal</i>	29
<i>Egyebek</i>	29
<i>Az ülés berekesztése</i>	30

Napirendi javaslat

1. Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Vajda Zoltán (MSZP) a bizottság elnöke

Kara Ákos (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Szűcs Lajos (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Tilki Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Szabó Hajnalka (Jobbik), a bizottság alelnöke
 F. Kovács Sándor (Fidesz)
 Herczeg Zsolt (Fidesz)
 Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz)
 Dr. Hargitai János (KDNP)
 Tóth Endre (Momentum)
 Jámbor András Imre (Párbeszéd)
 Bakos Bernadett (LMP)
 Ritter Imre (nemzetiségi képviselő)

Helyettesítési megbízást adott

V. Németh Zsolt (Fidesz) Herczeg Zsoltnak (Fidesz)
 Szabó Zsolt (Fidesz) dr. Tilki Attilának (Fidesz)
 Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz) Kara Ákosnak (Fidesz)
 Barcza Attila (Fidesz) dr. Hargitai Jánosnak (KDNP)
 F. Kovács Sándor (Fidesz) távozásától dr. Szűcs Lajosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Bósi Ferenc bizottsági munkatárs
 Dr. Kocsis-Birinyi Georgina bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászóló

Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt

Megjelentek

Banai Péter Jenő államtitkár (Pénzügyminisztérium)
 Izer Norbert államtitkár (Pénzügyminisztérium)
 Szolga József horvát nemzetiségi szószóló
 Lipók Sándor elnök (Kisvárosi Önkormányzatok Országos
 Érdekszövetsége)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 03 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

VAJDA ZOLTÁN (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó reggelt kívánok! Nyolc óra van, becsengettek, de biztos, hogy ma nem felvételit tartunk, csak egy beszélgetést, gondolom, 8 órakor szoktak kezdődni az iskolában a felvételik is. Tehát jó napot kívánok, tisztelt hölgyeim és uraim! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, a munkánk iránt érdeklődőket a Költségvetési bizottság mai ülésén, és köszönöm a sajtó megtesteltő jelenlétét. Szeretném külön köszönteni Szolga József urat, horvát nemzetiségi szószólót és szeretném köszönteni a Kiszvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetségének elnökét, Lipók Sándor urat, minden önkormányzati szövetséget meghívtunk az ülésre. Az ülést ezennel megnyitom.

Szeretném bejelenteni, hogy V. Németh Zsoltot Herczeg Zsolt, Barcza Attilát dr., Hargitai János, Szabó Zsoltot dr. Tilki Attila képviselő urak helyettesítik a mai bizottsági ülésen. Ezennel megállapítom, hogy a megjelent képviselő hölgyekkel és urakkal, a helyettesítésekkel együtt a Költségvetési bizottság határozatképes.

Először döntünk a napirendi javaslatról. Képviselőtársaim tegnapelőtt megkapták e-mailban az ülés napirendi javaslatát. Úgyhogy kérdezem a tisztelt bizottságot, ki ért egyet a napirendi javaslattal. Kérem, hogy kézfelemeléssel szavazzanak! (Szavazás.) Volt-e olyan, aki esetleg nem támogatta? (Senki sem jelentkezik.) Aki tartózkodott? (Senki sem jelentkezik.) Megállapítom, hogy a bizottság a napirendi javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Máris rátérünk az 1. napirendi pontra, amely során tisztelettel köszöntöm Varga Mihály pénzügyminiszter-jelölt urat a kinevezése előtti meghallgatásán, továbbá köszöntöm Banai Péter Benő és Izer Norbert államtitkár urakat, illetve a megjelent kollégákat is. Ezennel a napirendi pont tárgyalását megnyitom.

A miniszterjelölti meghallgatásra az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján kerül sor. E rendelkezés értelmében a miniszteri tisztségre javasolt személyt az Országgyűlésnek a miniszter feladatköre szerinti hatáskörrel rendelkező bizottsága a kinevezését megelőzően meghallgatja. Amint azt már a tegnapi ülésünkön is jeleztem, házelnök úr határozta meg a miniszterjelöltek bizottságok előtti meghallgatási rendjét a kinevezésük előtt, ezt a 2022. május 17-én kelt állásfoglalásában tette, amelyet megküldtünk a bizottság tagjainak, így megismerhették azt. Ezennel tisztelettel kérem miniszterjelölt urat, hogy ismertesse azokat a szakmai, politikai célokat, elveket, elképzeléseket, amelyeket munkája során elérni és érvényesíteni kíván. Azt is kérem miniszter úrtól, hogy térjen ki arra, milyen struktúrában képzei el minisztériumát, továbbá tegye meg, hogy a tárcák közötti együttműködésre vonatkozó elképzeléseit is ismerteti számunkra. Ezt követően pedig azt javaslom, hogy a bizottság tagjai tegyék majd fel kérdéseiket, tegyék meg észrevételeiket, méghozzá oly módon, ahogy ezt már tegnap is gyakoroltuk, hogy minden bizottsági tag által feltett kérdést a miniszterjelölt úr válasza kövesse. Tisztelettel megadom a szót a miniszterjelölt úrnak. Parancsoljon!

Varga Mihály expozéja

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Hölgyeim és Uraim! Jó napot kívánok mindannyiuknak! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy a bizottság ülésén rövid tájékoztatást adhatok önöknek arról, hogy milyen elképzelésekkel vágunk neki kollégáimmal együtt ennek a kihívásnak.

Mindenekelőtt talán azzal hadd kezdjem, hogy az elmúlt évtizedben különböző feladatkörökben dolgozhattam a magyar gazdaságpolitika alakításán. Talán nem túlzás azt mondani, hogy ez az évtized a magyar gazdaságtörténet egyik legsikeresebb évtizedének tekinthető. Ha csak összegzem azt a néhány fő szempontot, amely alapján egy gazdaságpolitikát meg lehet ítélni, akkor talán egyetértés van köztünk abban, hogy ez egyáltalán nem volt egy rossz időszak. Visszapörgetve az időt: indultunk egy csódhelyzetből, a tíz legkockázatosabb ország között voltunk említve, ebből tudtunk eljutni egy évtized alatt oda, hogy növekedést tekintve az európai uniós országok élmezőnyébe kerültünk. Erről majd még fogok néhány mondatban beszélni.

Ha a foglalkoztatási területet nézem meg, itt sem rosszak a mutatóink, hiszen úgy indultunk, hogy 3 millió 700 ezer embernek volt munkája, most több, mint 4 millió 700 ezer embernek van. A foglalkoztatási rátánk, amellyel az akkori, még 28 uniós tagország között a 27.-ek voltunk, 57 százalékról közben 74 százalékra nőtt és az élmezőnybe kerültünk, a munkanélküliségi rátánk pedig 12 százalékról 4 százalék alá csökkent. Tehát Magyarország meg tudta közelíteni azt a célt, hogy teljes foglalkoztatás legyen, és nyugodtan mondhatom azt is, hogy azt az ígéretünket, hogy egymillióval többen fognak dolgozni az országban, tudtuk tartani.

Ha a pénzügypolitika, az államadósság, államháztartás területeit nézem meg, itt is jelentős változások zajlottak, hiszen az államadósság csökkenő pályára került. 82 százalékról indultunk, ez 65 százalék lett 2019 végére. Természetesen a Covid miatt, mint minden európai uniós országban, itt is olyan ösztönzőket alkalmaztunk, amelyek az államadósság mértékét megnövelték. Én azt mondom, hogy átmenetileg nőtt az adósságszint 2020-ban, hiszen 2021 végére már újra csökkenő pályára állt, és tavaly 76,8 százalékon zárt. Megjegyzem, hogy közben az Európai Unió átlagos államadósságszintje pedig a bruttó hazai termékek száz százalékát érte el.

Az államadósság szerkezete is jelentősen változott. Egy olyan politikát indítottunk el, amely a kockázatokat jelentősen elkezdte csökkenteni. Itt utalok arra, hogy 2010-ben a magyar államadósság 60 százaléka volt külföldiek kezében, ez most 30 százalék alatt van. Ellenben a magyar családok, amelyek az államadósság körülbelül 3 százalékaival rendelkeztek, most a magyar államadósság 25 százalékát birtokolják. Tehát amit mondtunk is, én magam is mondtam, hogy jobban örülünk, ha Templeton helyett a magyar családoknál, Szabó Józsefnél és Kiss Istvánnál van az állampapír, ez bekövetkezett, jelentősen megnőtt ez az arány, és azt gondolom, hogy sokkal jobb, ha az államadósság kamathozamaiból ezek a családok részesülnek.

A családok megtakarításai is jelentősen növekedtek, megháromszorozódtak, 20 ezer milliárd forint volt ez az összeg, most 60 ezer milliárd forint fölött van. Tehát nemcsak a jövedelemszintek nőttek meg, hanem a jövedelemszinttel párhuzamosan jelentősen nőttek a lakossági megtakarítások is. A beruházási rátánk magas szintű.

Az elmúlt években az Európai Unió tagországai közül a második helyen voltunk - Észtország előz meg bennünket -, 27,5 százalék volt ez a tavalyi évben is. Több mint 12 ezer milliárd forintnyi beruházás valósult meg a tavalyi évben, ebben állami, magán- és a háztartások után a családok beruházásai is benne vannak. Azt hiszem, hogy ez a legoptimistább jel, hiszen ha egy gazdaságban magas szinten vannak a beruházások, akkor ott bíznak a jövőben, és bíznak abban, hogy akár a vállalkozások,

akár a családok tekintetében ezzel a szinttel, ha vállalatokról van szó, akkor a profitkilátások jók, tehát érdemes beruházni, ha meg a családokról, akkor van annyi jövedelem és megtakarítás, hogy ilyen típusú beruházásokra képesek.

Az adóterületről hadd mondjak néhány mondatot. Azzal az adófilozófiával indultunk el, hogy a munkát és jövedelmet terhelő adókat minimalizáljuk, minél inkább csökkentjük; a közösségi fogyasztáshoz szükséges adók nagy részét pedig a fogyasztási típusú adókon keresztül szedjük be, tehát jövedéki adó, általános forgalmi adó és így tovább. Ebből a szempontból is komoly változások történtek, hiszen a vállalatokra kivetett adó szintje tíz évvel ezelőtt még olyan 20 százalék volt, ez most már 9 százalék, az Európai Unióban a legkedvezőbb szintű. *(Jámbor András megérkezik a bizottság ülésére.)*

A jövedelemadó tekintetében egy teljes átalakítást hajtottunk végre, egy többkulcsos progresszív adórendszerből egy egykulcsos adórendszerre formáltuk át, amelyiknek a célja és a küldetése, hogy a gyermeket nevelőket, a gyermeket vállalatokat minél inkább támogatni tudja. Itt is emlékeztetnék arra, hogy 15 százalék most az egykulcsos adók szintje. Ez 2010-ben még 32 és 17 százalék volt, tehát mind a felső kulcs, mind pedig az alsó kulcs jelentősen magasabb volt.

A munkáltatói adókra is hadd térjek ki! Örömtelnek tartom, és nagyban hozzá tudott járulni a magyar gazdaság növekedéséhez, hogy ez a munkáltatói adószint 33,5 százalékról 13 százalékra csökkent, tehát egy óriási átalakulás történt itt is. Nemcsak a jövedelmeket tudtuk egyre kisebb mértékű adóelvonással sújtani, hanem a vállalatok tekintetében is nagyarányú lépést tettünk meg. A cégek ma sokkal kisebb arányban adóznak, és ez szerintem hozzá tudott járulni ahhoz, hogy a fennmaradó megtakarításaikból beruházásokat vagy jövedelemkifizetéseket hajtsanak végre. Azt tudom tehát megállapítani, hogy amióta csökkentjük az adót, azóta egyre többet szedünk be, a gazdasági lendület is növekedési pályán volt, és az adók összbevételei szintje jelentősen megemelkedett. Tehát igaz az a mondás, hogy ha kisebb mértékű adóelvonás van, akkor lehet, hogy a gazdaság jobban tud teljesíteni - ez az elmúlt években kiderült.

A pandémia persze sok mindent megváltoztatott, de örömteli az a tény is, és nyugodtan mondhatom, hogy az elmúlt tíz évben akkor volt jó időszak is, meg rosszabb időszak is, hogy a pandémia után az egyik leggyorsabban újrainduló ország közé tartozhattunk, hiszen a gyors újraindulást jelezte, hogy 2021-ben 7,1 százalékos gazdasági növekedést értünk el. Ez a régióban az egyik legjobb ilyen növekedési adat, tehát ezzel nincs szégyenkeznivalónk - pár nappal ezelőtt, ha jól emlékszem, kedden jött ki a legfrissebb első negyedéves adat -, 8,2 százalékos növekedés volt. Ha jól emlékszem, a szezonálisan kiigazított adat 8 százalék volt, ezzel sem kell szerintem szégyenkezni, úgyhogy ezeket a számokat szerintem érdemes akkor figyelembe venni, amikor a gazdaságpolitika elmúlt időszakos teljesítményéről beszélünk. Még egyszer hangsúlyozom, egy nagyon durva visszaesés után tudott a magyar gazdaság már 2021 júniusában olyan kibocsátást, olyan teljesítményt elérni, mint ami 2019 végén volt.

Tisztelt Bizottság! A magyar gazdaság és a kormányzati intézkedések eddig eredményesen tudták kezelni mind a pandémia, a Covid, mind pedig az orosz-ukrán háború hatásait. A számok ezt igazolják vissza, azonban a háború és nyilván a Brüsszelben elindított szankciós politika, az energiaárak változása veszélyeztetik a magyar gazdaság teljesítményét. Pénzügyminiszterként három célt tűztem ki magam elé, amiket a következő időszakban fontosnak érzek megvalósítani. Egyrészt megőrizni a stabilitást, tehát olyan pénzügyi, olyan gazdaságpolitikát folytatni, amelyik törekszik minden tekintetben az egyensúlyi szint elérésére, a stabilitásra.

A másik fontos szempontom, hogy biztonságos növekedési pályán tartsuk a magyar gazdaságot, tehát a magyar gazdaság képes legyen megteremteni annak a

lehetőségét, hogy az a felzárkózási pálya, ami az elmúlt években megvalósult, folytatódjon, és Magyarország fejlettsége tekintetében, de akár versenyképessége vagy hatékonysága tekintetében is, erősödni tudjon.

És a harmadik cél pedig, hogy megvédjük az elért eredményeket. Ez sem könnyű mindig, hiszen akár családtámogatásokról van szó, akár más típusú intézkedésekről, ezek nyilván akkor tudnak működni, hogyha a gazdaság szerkezete olyan és a gazdaság teljesítménye olyan, ami lehetővé teszi ezeknek az eredményeknek a fenntartását, adott esetben szociális vagy más önkormányzati típusú támogatásoknak a biztosítását. Ennek érdekében fogjuk folytatni az egyensúlymutatók javítását.

Itt utaltam már a bevezetőben arra, hogy fontos értéknek tekintem, hogy ma az államadósság finanszírozása teljesen biztonságos, tehát egyre nagyobb mértékben támaszkodik a belföldi, lakossági és intézményi piacra, és csak ritkább esetben folyamodunk devizakötvények kibocsátásához. A tavalyi év végén már megkezdtuk azokat az egyensúlyi lépéseket, amelyeket folytatni szeretnénk.

Két-három dologra hadd utaljak! Az egyik ilyen dolog volt, hogy korlátoztuk a tárcák költségeit, tehát egy kiadási plafont vezettünk be az intézmények, a minisztériumok tekintetében, és 350 milliárd forinttal csökkentettük ezeket a tervezett kiadásokat.

A másik fontos intézkedés pedig bizonyos beruházásoknak a későbbre halasztása volt. Ha jól emlékszem, 775 milliárd forint értékben halasztottunk el beruházásokat, tehát ezzel már egy 1000 milliárd forint fölötti megtakarítási részt értünk el. Én azt gondolom, hogy ezt mindenképpen folytatni kell, hiszen egy nagyon bizonytalan időszak előtt állunk gazdaságpolitikai értelemben. Az elmúlt hónapokban nem olvastam olyan tanulmányt, olyan riportot, olyan kutatói jelentést, amelyik a korábban megadott növekedési számokat fölfelé módosította volna. Mindenki pesszimistábbá kezd válni, mindenki látja, hogy a világban olyan folyamatok indultak el, amelyek jelentősen fogják rontani a növekedési kilátásokat.

Ha a héten publikált európai bizottsági tavaszi jelentést megnézzük, akkor szinte mindegyik ország tekintetében jelentős mértékben rontották a növekedési kilátásokat. Mi tehát az év végét tavaly 76,8-as államadósságszinttel és egy 6,8 százalékos hiánnyal zártuk. Április végén leadtuk a konvergenciaprogramot, ebben már egy hároméves kitekintésű forgatókönyvet vázoltunk fel. A Pénzügyminisztérium honlapján vagy a kormányzati honlapon ezt megtalálhatják, ebbe nem akarok most mélyen belemenni.

A lényeg a mi területünk tekintetében, hogy április 4-én elkezdtük a 2023-as költségvetés előkészítését, tehát a mi feladatunk most az, hogy a parlament számára június elején átadjuk ezt a dokumentumot, és ennek a júniusi-júliusi tárgyalását önök, parlamenti képviselők meg tudják majd ejteni. Nagyon bízom benne, hogy egy tárgyilagos és szakszerű vita vár majd ránk a következő időszakban.

Ebben azzal tervezünk, hogy jövőre a gazdasági növekedés azért még lendületben marad, ha nem is olyan mértékben, mint idén, de azzal lehet számolni, hogy egy 3,5-4 százalékos körüli növekedés reális. Van egy jelentős áthúzó hatása is az idei évről, és a magyar gazdaság a reálgazdaság tekintetében jól tudott teljesíteni.

A hiány mértékét a konvergenciaprogramban megjelölt 3,5 százalékra tervezzük, és az adósságszint kapcsán pedig azt várjuk, hogy további csökkenés legyen, tehát az idei év után jövőre is csökkenjen majd az államadósságunk szintje 73,8 százalékra. Tehát visszakerülni arra az egyensúlyi és csökkenő kockázatokat jelentő pályára, ami a pandémia időszaka alatt volt.

Ahogy azt a tavasz folyamán is, a választások előtt és a választási kampányban is többször elmondtam, az idei költségvetést is korrigálni kell, hiszen a folyamatok tekintetében két olyan jelentős változás történt, amivel a 2020-as parlamenti elfogadáskor még kevésbé számolhattunk. Az egyik az infláció mértéke, amely

jelentősen megugrott. Jól látható, hogy negyven éves csúcsokat dönt az infláció Európában szinte mindenhol, de nemcsak Európában, hanem Amerikában is. Tehát az energiaáraknak köszönhetően itt egy nagyon komoly változás indult el. A másik terület pedig a szankciók hatásai és általában is a világgazdaság lehülése vagy pesszimizmusa, ami befolyásolni fogja az idei évünket. Ebben is jól látható, hogy azok a problémák, amelyeket mindenki átmenetinek gondolt, gondolok a különböző alkatrészhányokra, a csipgyártásban bekövetkezett problémákra, az ellátási láncokban való gondokra, ezek, úgy tűnik, 2022-t is jellemzik. Tehát ebből a két szempontból kifolyólag kormányzati hatáskörben ezek a módosítások megléphetők. Továbbra is szeretném azt rögzíteni, hogy az egész évre várt 4,9 százalékos hiányt tartani akarjuk, tehát ebben nincs változás.

Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a visszajelzését, és ha becsengetéssel kezdte, egy iskolai óra 45 percig tart, úgyhogy igyekeztem rövid lenni, hogy a kérdésekre is jusson idő. Köszönöm szépen.

A képviselők kérdései és Varga Mihály válasza

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm a részletes beszámolóját a múlttól és a terveiről is, miniszterjelölt úr. Most nézek minden irányba. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki kíván kérdést feltenni vagy észrevételt jelezni a miniszter úrnak. *(Tóth Endre jelentkezik.)* Rögtön akkor a nekem jobbra, de az ön szempontjából balra lévő Tóth Endrének adnám meg a szót.

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Nekem öt kérdésem lenne az elhangzottakkal és az ön terveivel kapcsolatban. Az első a költségvetés tervezett hiányára vonatkozik. Ha jól értettem, ön azt mondta, hogy a következőkben egy konvergenciával jelentősen csökkenne az elmúlt években tapasztalt jelentős hiány. 2020-ban 8 százalék körül, míg tavaly 7 százalék körül volt ez a hiány. Hogyan kívánja ebben a gazdasági környezetben ezt a konvergenciát elérni? Hiszen, ahogy ön is mondta, az ukrán-orosz háború kapcsán negatív a gazdasági környezet és ilyenkor a kormányzatokra jellemző, hogy kiköltekeznek, ön mégis a hiány csökkentéséről beszélt. Hogyan kívánja ezt elérni, milyen kiigazító intézkedések várhatók, mely szektorok lehetnek esetleg ennek az áldozatai?

A következő kérdésem az önkormányzatokkal kapcsolatos. Talán mindannyian tudjuk, hogy nehéz helyzetben vannak a magyar önkormányzatok és ennek részben ez az inflációs környezet az oka, hiszen például az építőiparban nagyon jelentős az infláció, ez az önkormányzatok által tervezett beruházásokat nagyon jelentősen megdrágítja, sok esetben akár el is lehetetleníti. Nyilvánvalóan itt vannak azok az elvonások is, amelyek miatt a koronavírus időszak alatt egy átcsoportosítással a központi kormányzathoz kerültek bizonyos bevételeik. Ezzel kapcsolatban kérdezném, hogy tervezi-e a kormányzat az önkormányzatoknak valamiféle megsegítését, az önkormányzatok költségvetését pozitívan érintő intézkedéseket, tervezik-e a helyi iparüzési adó teljes korábbi összegének újra az önkormányzatokhoz csoportosítását. Fideszes politikusok is, például Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere, szorgalmazták, hogy legyen egy négy évre előre látható keretrendszer és szorgalmazták, hogy ez az adóbevétel, amit korábban az önkormányzatok felhasználtak, visszakerüljön a felhasználásukba.

A harmadik kérdésem a bérlakásokkal kapcsolatos. Tervez-e bérlakásépítési program-támogatást a kormányzat, ugyanis az elmúlt években, mindenki tudja, jelentős szubvenció volt a lakásvásárlásokon és jelentős támogatást adott az állam az új és használt lakások vásárlására, de van egy olyan réteg, akinek nincs

megfelelő megtakarítása arra, hogy lakást vásároljon és a lakásárak is nagyon komolyan nőnek nyilvánvalóan az építőipari infláció következtében is? Tervezi-e ezt a réteget segíteni a kormányzat azzal, hogy bérlakásépítési programot indít, illetve ilyen építések támogat?

A negyedik kérdésem a pedagógusbér-emeléssel kapcsolatos. Itt ellentmondásos információkat kaptunk. Még a választások előtt Gulyás Gergely azt mondta, hogy három év alatt több, mint 30 százalékos tanári béremelésre lehet keret. Ennek egy része uniós, más része nemzeti forrásból történne meg. Rétvári Bence azt mondta, hogy 2023-tól látszik lehetőség egy komolyabb mértékű emelésre. Ugyanakkor tegnap volt szerencsém Pintér Sándor belügyminiszter-jelölt úrral egy hasonló alkalmon ülni, és ő azt mondta, nem ígérhet semmit, hiszen úgy látja, hogy a rossz gazdasági környezet miatt nem biztos, hogy lehetőség lesz erre. Kérdezem tehát miniszterjelölt urat, hogy ön lát-e lehetőséget a korábban Gulyás Gergely által megígért 30 százalék pluszos béremelés kigazdálkodására.

Végezetül a kisvállalkozók társasági adójával, a katával kapcsolatban szeretnék kérdezni. Sok olyan kérés, felhívás érkezett a katázók felől, hogy ez a 12 milliós értékhatár már elavult, az infláció és a pénzromlás miatt gyakorlatilag ez reálértékben sokkal kevesebb, mint ami négy évvel ezelőtt ezt a 12 milliós értéket jellemezte. Tervezik-e ezt emelni, mire számíthatnak a katások ettől a négyéves ciklustól? Köszönöm szépen a válaszokat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak jelezném, hogy tegnap már kialakítottuk azt az új munkamódszert - és nagyon köszönöm miniszter úrnak, hogy ő is vállalja ezt -, hogy nem csomagban válaszol a miniszterjelölt, hanem kérdésenként, tehát kérdezőnként adhatom meg önnek a szót. Akkor máris megadom önnek a szót.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen. A 2000-es évek elején nyolc évig vezethettem ezt a bizottságot én is, mint ellenzéki képviselő, tehát az elnöknek mindig megvan a joga, hogy saját maga alakítsa ki az ülésvezetés gyakorlatát, ebbe nem akarok beleszólni.

Köszönöm szépen a kérdéseket, képviselő úr. Ezek között vannak olyan kérdések, amelyek még egy kicsit koraiak, hiszen még a kormány sem alakult meg, a miniszterek majd jövő héten teszik le az esküjüket, tehát nem volna szerencsés, ha már bizonyos peremfeltételekben korlátoznám bármelyik minisztertársamnak, sőt, magának a kormánynak is a mozgásterét. Ezért azt tudom mondani, hogy a költségvetés tekintetében még előtte vagyunk azoknak a döntéseknek, amelyek a jövő évi költségvetést vagy akár az idei költségvetésnek is a legfontosabb elemeit érintik. Azt mindenképpen szeretném rögzíteni, hogy a megszorítás szó nem szerepel a polgári nemzeti kormány szótárában, ez egy baloldali gyakorlat volt, láttuk, hogy 2008-ban, 2008 után ez hova vezetett. Adóemelésekkel, megszorításokkal a gazdaság nem tud előrejutni, más ösztönző elemekre van szükség. Nyilván ezeket fogjuk majd számba venni.

Ugyanez vonatkozik a pedagóguskérdésre is. Ha jól emlékszem, Gulyás Gergely azt mondta, hogy háromszor 10 százalékos emelésben lehet gondolkodni, természetesen a gazdaság lehetőségeinek figyelembevételével. Pintér Sándor önnek akkor már válaszolt a feltett kérdésére. Azt gondolom, ha a kormány megalakul, utána lehet ezzel érdemben foglalkozni.

Ami az önkormányzatokat illeti, szeretném rögzíteni, hogy a koronavírus-járvány kezeléséből mindenkinek ki kellett venni a részét. Tehát nem arról van szó, hogy vannak szigetei a magyar gazdaságnak vagy a magyar társadalomnak, akik ebben nem kell hogy érintettek legyenek. Szó nincs erről. Az önkormányzati

érdekképviselőkkel együtt szerintem egyetértés volt abban, hogy a kormánynak, az önkormányzatoknak, az egyházaknak, a társadalmi intézményeknek együtt kell megpróbálni megküzdeni ezzel a helyzettel, és azt gondolom, hogy ezt jól is csináltuk, sikerült is.

Ezért kell arra utalnom, hogy a kormányzati intézkedések körülbelül a bruttó hazai termék 30 százalékát érintették. Tehát amiről az előbb beszéltem, hogy 2019-ig egy hiánycsökkenő államadósság volt, majd ez a pandémia időszakában megváltozott, az pont amiatt következett be, mert mi is úgy gondoltuk, hogy egyrészt van mozgásteret annak, hogy a kormány ilyen intézkedéseket elindítson, megjegyzem, ez 2008-ban nem volt, nem állt rendelkezésre, a Valutaalaphoz, az IMF-hez kellett fordulni külső segítségért, tehát most belső erőforrásaink voltak erre. Másrészt pedig úgy éreztük, hogy a munkahelyek megtartása, a meglévő vállalkozások finanszírozása, az emberek kiegészítő támogatásokhoz juttatása van olyan fontos, hogy a pandémia időszaka alatt is ez egy többlethiányt vagy többlet-államadósságnövekedést elbír, de ez nyilván hosszú távon nem tartható fent, vissza kell térni egy egyensúlyi pályára. Erről beszéltem az előbb.

Tehát az önkormányzatok tekintetében egy közös gondolkodás, egy közös cselekvés volt. Az önkormányzati gazdálkodásra vonatkozóan hadd mondjam el, hogy míg a pandémia időszakában is egy folyamatosan csökkenő tendenciát mutat az önkormányzati adósságállomány szintje, tehát egy kicsit vitatkozva önnel, azt kell mondanom, hogy az önkormányzati rendszer szerencsére jól tudott működni. Ha megnézem a 2021. végi pénzforgalmi egyenlegét az önkormányzatoknak, akkor ez szufficites volt, többletes volt, 64 milliárd forint, tehát azt gondolom, hogy a rendszer egésze jól állta a pandémia okozta kihívásokat is.

Ha pedig az iparűzésiadó-bevétel kérdését nézem meg, akkor itt is azt tudom elmondani, hogy a meghozott intézkedésekkel együtt is 389 milliárd forintot tett ki az előző év hasonló időszakához képest az iparűzésiadó-bevételek jelentős növekedése, több mint 80 milliárd forint, tehát a gazdaság teljesítménye azért mindig megteremti annak a lehetőségét, hogy többletbevételei legyenek az önkormányzatoknak. 2013-'19 között lényegében megduplázódott az önkormányzati rendszernek az iparűzésiadó-bevétele. Én azt gondolom, hogy most ez a pandémia kezelése miatt átmenetileg elbír egy olyan időszakot, amelyben a közép- és kisvállalkozók számára lehetőséget tudunk teremteni arra, hogy ők is a helyi iparűzési adó csökkentésén keresztül lehetőséghez jussanak.

Természetesen abban egyetértünk önnel, hogy minden önkormányzatnak más és más a lehetősége, tehát nem lehet összevetni egy kerületi, V. kerületi önkormányzatot mondjuk egy vidéki település önkormányzatával, lehetőség tekintetében azért nagyságrendi különbségek is vannak.

A lakásépítésekre vonatkozóan. Az elmúlt években megindítottunk több programot is, ami az új lakások építését vagy a lakások felújítását támogatta. Én azt gondolom, ez jelentősen hozzá tudott járulni ahhoz, hogy a pandémia időszakában is a lakásépítések száma érzékelhetően nem esett vissza. Természetesen mi is látjuk, hogy most a kiváltott lakásépítési engedélyekhez képest a befejezett épített lakások száma jelentősen csökkent az elmúlt hónapokban. Ezt annak tudom be alapvetően, hogy azért az energiaárak és az energiaárakon keresztül az építőanyagárak változása nyilván befolyásolja az építkezések ütemét, plusz egy háborús helyzetben, egy háborús pszichózisban azért mindenki elgondolkodik azon, hogy érdemes-e olyan típusú beruházásokat megvalósítani, mint amiket korábban reálisnak tartott. Ettől függetlenül a kormány mindent meg fog tenni azért, hogy a lakásépítéseket támogassa. Hogy aztán ebből bérlakás lesz vagy saját tulajdonú ingatlan, az már az adott tulajdonosoknak, önkormányzatnak vagy éppen magánszemélyeknek a döntése.

Ami pedig a katát illeti. Nagy siker a kata, tehát jó és helyes lépés volt, hogy a 2010-es évek elején ez az adótípus elindult. De nyilván mi is elgondolkozunk azon, mint ahogy mások is, vajon van-e az országban 450 ezer olyan kisvállalkozó, akinek ez az adórendszer ki volt találva.

Tehát itt konzultálni kell a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával, ők már régóta mondják, hogy ebben a formában nem lő helyes célra ez a típusú adó, tehát ezt felül kell vizsgálni, de még egyszer mondom, ezt csak előzetes egyeztetés után érdemes megtenni. A kamara mint a legnagyobb köztestület, érdekképviselési rendszer, alkalmas arra, hogy szerintem megalapozott javaslatokat tegyen majd ebben a kérdésben. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. F. Kovács Sándornak adom meg a szót.

F. KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr, Miniszterjelölt Úr! Először is, engedje meg, megnyugtató az, kicsit a baloldaltól kölcsönözve, hogy a kapitány a helyén van, és olyan kapitány van, aki nem rángatja a kormányt, és kijelölt úton halad, és látjuk, hogy honnan jött, és nagyjából látjuk, hogy merre megy.

Én azt szeretném kérdezni, mindig tudjuk azt, és tanultuk azt, hogy a különböző válságok különbözőek. Egy van, ami hasonlít minden válságban, hogy előbb-utóbb vége van, de a baloldal részéről halljuk azt, hogy rekordinfláció, rekordhiány, rekordadósság van.

Én azt szeretném megkérdezni, hogy a 2008-as válság előtti helyzet és a mostani pandémia előtti helyzet mennyiben különbözik, mennyivel másabb a helyzet a 2008-2009-es válság és a mostani között? Mi a két válság között a hasonlóság és a különbség? Mi a helyzet azzal, hogy milyen állapotban került be ebbe a válságba a magyar gazdaság? Azt látjuk, hogy lehet, hogy az egyik válságból megyünk bele a következő válságba.

A másik kérdés. Azt szeretném kérdezni, úgy látszik, hogy a pandémia kapcsán ezt a válságot, ami talán már lecsengőben van a következő válság előtt, Magyarország a saját erejéből tudta finanszírozni. Én azt gondolom, hogy a szabad Magyarország 32 éves történetében különleges dolog, hogy saját maga tudja finanszírozni a gazdaságot, akár egy válsághelyzetben is. Az a kérdésem, hogy látszik az, mikor tudunk visszaérni abba a nyugalmi állapotba - persze, nem lehet kiszámolni, hogy mikor lesz vége az orosz-ukrán háborúnak, mikor konszolidálódnak a nyersanyag- és az energiaárak -, nagyjából mikorra várható az, hogy a költségvetési hiány, a csökkenő pályára kerülő államadósság nagyjából mikor kerül vissza arra a pontra, ami, azt gondolom, a legnagyobb sikere volt a kormánynak, hiszen a 2020-as években, azt gondolom, egy csodálatos eredményt értünk el. Ez a két kérdésem lenne, köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék!

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen, képviselő úr, a biztató szavakat is. A két időszak gazdasági helyzetét, válságát nagyon nehéz összehasonlítani, 2008-2009-et, azt a két válságos, visszaeséssel járó esztendőt és 2020-2021-et, de talán a legnagyobb különbséget abban látom a két időszak között, hogy milyen helyzetben érte a magyar gazdaságot ez a két válság.

Ha visszatekintünk a 2000-es évekre, konjunkturális időszak volt. A 2000-es évek elejétől lényegében 2008-ig az európai országok, de a világgazdaság is egy nagyon lendületes növekedési pályán volt. Akkor volt az, amikor Szlovákia például az egyik

évben 14 százalékos gazdasági növekedést ért el, és 2007-ben pedig a fejlettségi szintet tekintve meg is előzte Magyarországot, tehát egy jó időszak volt.

Ehhez képest 2008-ban mégis úgy ért bennünket a válság, hogy 2008 októberében a lejáró államadósságunkat nem tudtuk megújítani, azaz Magyarországnak nem adtak kölcsönt sem. Ez egy csődhelyzet lényegében.

Ekkor kellett az akkori kormánynak az IMF-hez vagy a Valutaalaphoz fordulnia, és egy olyan áthidaló hitelt kérni, amivel a finanszírozást meg tudta oldani.

Hát, ehhez képest 2020-ban ez föl se merült. A gazdaság jó állapotban volt, egy lendületes növekedési pályát tudtunk befutni. Magasabb volt a magyar növekedés átlagosan is, mint az Európai Unió növekedési szintje. Ez lehetővé tette azt, hogy tartalékot tudjunk képezni a hirtelen... - a válság mindig hirtelen következik be, tehát arra nem lehet abban az értelemben készülni, hogy valaki megmondja, hogy pontosan mikor fog egy ilyen krach beütni. Arra viszont lehet készülni, hogy lesznek válságok, és lesznek gazdasági visszaesések. Hogyha valaki ehhez építi meg a saját tartalékait, akkor rendelkezik olyan eszközökkel, amelyek tudják a válság hatását csökkenteni.

2020-ban ez következett be. Ezzel tudtuk egy belső átcsoportosítással lehetővé tenni, hogy a családok és a gazdaság veszteségeit csökkentsük. Ennek a nagyságrendje több mint 9000 milliárd forint volt. Ebbe beleszámítom a hitelmoratóriumtól elkezdve a különböző bértámogatási programokat, a megindított beruházási és fejlesztési programokat is. Szerintem ez volt az oka annak, hogy már 2021 júniusában, ahogy azt említettem, a kibocsátási szintünket, a 2019. végét el tudtuk érni.

Ami a következő időszak konszolidációs lépéseit illeti, konvergenciaprogramunk van, tehát a pandémia okozta magasabb adósság- és hiányszintből egy több éven keresztül tartó lépéssorozattal szeretnénk majd visszalépni. A konvergenciaprogram nyilvános, körülbelül négy évre vetíti előre a magyar gazdaság lehetőségeit vagy a pályáját. Azt gondolom, az egy reális cél, hogy az államadósságunk szintje ennek a ciklusnak a végére már újra 70 százalék alatt legyen, azt pedig meg kell célozni és el kell érni, hogy a hiány mértéke újra egy visszafogott és leszorított hiánymérték legyen. Tehát Magyarország a kockázatokat nem fel kell hogy építse, hanem éppen ellenkezőleg, csökkenteni kell, olyan működést szeretnénk, amelyik sokkal nagyobb mértékben támaszkodik a hazai erőforrásokra. Márpedig, ha kisebb mértékű a hiányunk, akkor a finanszírozásban is csak kisebb mértékben kell külföldi intézményekre támaszkodni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megint egyet innen, egyet onnan. Bakos Bernadettnek adom meg a szót.

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót. Említette az inflációt. Az infláció megugrása ugyan sokakat nehéz helyzetbe hoz, de a költségvetés valahol nyertese is ennek a folyamatnak. A 2022-es költségvetést eredetileg 3 százalékos inflációval tervezték, most nagyjából 10 százaléknál járunk. Meg tudja-e mondani, hogy mennyi költségvetési többletbevételre számítanak az infláció növekedése miatt és visszaadja-e valamilyen formában azt az extraprofitot a kormány az embereknek, tehát kapnak-e mondjuk legalább inflációkövető béremelést a közalkalmazottak, akár a tanárok, akiről már beszéltünk, de a szociális dolgozók, egészségügyi dolgozók, kulturális dolgozók és egyéb, közjóért dolgozó munkavállalók?

Illetve ön szerint fenntartható-e a magyar adórendszer durva aránytalansága, ami a munkát sokkal jobban terheli, mint a tőkét? Fenntartható-e a magyar adórendszer gyarmati jellege, adóparadicsomi szintű nyereség- és vagyoadóztatási gyakorlata, vagy esetleg elvárható lenne, mondjuk, nagyobb hozzájárulás a gazdagabb

cégektől és a gazdagabb emberektől? Ha nem, akkor mi indokolja, hogy a multik és a nagyvállalatok kihúzhassák magukat a méltányos közteherviselés alól?

ELNÖK: Parancsoljon!

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm, elnök úr. Kezdem az első kérdésével, az inflációval. Mindenki azt gondolja, hogy ennek az inflációs hatásnak a nagy nyertese az államkassza, a költségvetés, de ez sajnos nincs így, hiszen nemcsak többletbevétele, hanem igen jelentős többletkiadásai vannak az államháztartásnak. Gondoljon bele abba a helyzetbe, hogy egy évvel ezelőtt az olaj világsi ára volt olyan 50 dollár környékén, ha jól emlékszem, most 110 dollár, megduplázódott csak ennek az energiatípusnak az ára. Ha megnézem a gáz, a villamos energia költségeit, akkor az egy-másfél évvel ezelőttihez képest háromszoros, de van olyan, ahol ötszörös növekedés van. Tehát igen jelentős többletkiadással kell számolnunk, ez az egyik, ami a költségvetést érinti. A másik pedig annak a kamatkörnyezetnek a megváltozása, amelyben az államadósságunkat finanszírozzuk. Több száz milliárd forintnyi kamatterhet fog a magyar államháztartás is finanszírozni, látják önök is a különböző hozamváltozásokat, mondjuk, másfél évvel ezelőtt a német állampapírok hozama negatív volt, most plusz 2-3 százalék környékén van, de ugyanez igaz más nagyságrendben a magyar államháztartásra és a magyar állampapírokra is. Ha jól emlékszem, most egy tízéves magyar állampapír kamata 7,2-7,3 százalék körül van. Ebből a szempontból sajnos az a rossz hírem van, hogy az infláció nemcsak a piacon, nemcsak az üzletekben látható, hanem az államkassza bevételi és kiadási oldalán is. A mérleg, az egyenleg ebből a szempontból egyáltalán nem kedvező, ezért kellett már tavaly év végén a kormánynak intézkedéseket hoznia.

Ami a különböző bérintézkedéseket illeti, nyilván, ahogy utaltam is rá, a kormány megalakulása után lehet majd érdemi döntésekről beszélni. De szeretnék visszautalni arra, hogy csak az elmúlt időszakban milyen bérdöntések születtek. A kulturális ágazatban dolgozók bére 20 százalékkal növekedett, a tanárok fizetése 10 százalékkal növekedett, az orvosi bérek megduplázódtak, tehát a kormány jóval az infláció fölötti ágazati bérintézkedésekről döntött a korábbi időszakban. Ez mindenképpen jó alapot ad arra, hogy arról beszéljek, hogy igenis ebben az évben is egy reálbér-növekedés várható. Nagyon bízom persze abban, hogy lesz majd mozgásterünk arra, hogy ezeket a megkezdett intézkedéseket folytatni tudjuk. Ezekről a döntések a kormány megalakulása után szülehetnek meg.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most vadul nézek balra és jobbra, hogy ki szeretne a bizottság tagjai közül kérdést feltenni.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Bocsánat, elnök úr, még volt egy kérdése a képviselő asszonynak az adórendszerre vonatkozóan. *(Elnök: Jogos!)*

Az adójogszabályokat mindenkinek be kell tartani, tehát nincs kiskapu vagy nincs kibúvó. Nyilván azok a nemzetközi cégek, amelyek jellegükből kifolyólag több országon keresztül tudják az adóelőnyüket érvényesíteni, keresik mindig a kiskapukat. Mi azon vagyunk, hogy ezeket a kiskapukat bezárjuk. Pont ennek érdekében támogatta a magyar kormány az OECD-nek, a legfejlettebb országok gazdasági együttműködését tömörítő szervezetnek azt a kezdeményezését tavaly, hogy egy globális minimumadó kerüljön bevezetésre, amelyet minden országban meg kell fizetni egy-egy vállalkozásnak. Természetesen szeretnénk azt az adóelőnyünket érvényesíteni, hogy Magyarországon a legalacsonyabbak a társasági adóra vonatkozó adóterhek, 9 százalékról beszélünk, de mi sem tudjuk elfogadni, hogy nagy nemzetközi cégek vagy

éppen digitális cégek úgy adóoptimalizálnak, hogy a gazdasági tevékenység helyszínén egyébként csak minimális adót fizetnek. Ez egy közös nemzetközi probléma, igyekszünk részt venni azokban az együttműködésekben, amelyek a megoldást keresik.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérem, jelezzék, hogy ki szeretne még hozzászólni. *(Több képviselő jelentkezik.)* Látom. Most megadnám a szót először Szolga József úrnak, a horvát nemzetiség szószólónak.

SZOLGA JÓSZEF horvát nemzetiség szószóló: Nagyon köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm a miniszterjelölt urat és az államtitkárjelölteket is. Előzetesen köszönöm, hogy az előző időszakban a nemzetiség szférát érintő béremelések megtörténtek. Gondolok itt a kulturális szférára, hogy a kulturális autonómia terén dolgozó nemzetiségi szakemberek ehhez hozzájutottak az elmúlt időszakban, és kiemelten arra, hogy a nemzetiségi köznevelésben dolgozó pedagógusok az alapbéremelésen kívül hozzájutottak a nemzetiségi pótlékhoz is, annak jelentős emelése is megtörtént.

Szeretném felhívni azonban figyelmet arra, hogy a nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási és adminisztratív feladatait ellátó helyi önkormányzati hivatalokban a köztisztviselőknél, még a Gyurcsány-Bajnai-kormány idején meghatározásra került a köztisztviselői illetményalap és ebben, ha a következő év költségvetésének tervezése lesz, történhet-e valami elmozdulás, mert ez érintheti a nemzetiségi önkormányzatok juttatásait. A polgármesterekkel kapcsolatban is megtörtént a juttatások emelése az előző évi törvénymódosítás kapcsán, és ez az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeit is érinti. Szerintem valamilyen lépést kéne tennünk, mert a helyi önkormányzatoknál megvan a mód és lehetőség, hogy helyi bevételből emelje fel a köztisztviselői illetményalapot, de mivel az országos önkormányzatoknak nincs saját bevételük, ezt nem tehetik meg.

A másik pedig csak észrevétel. Államtitkár úrral többször egyeztettünk arról, hogy a nemzetiségi önkormányzatok is az önkormányzati alrendszer részei és ott a beszámolási kötelezettség szerintünk párhuzamosan történik, mivel az államháztartás információs rendszerében egyszer elszámolunk, de külön is még, mivel költségvetési támogatásnak minősül a nemzetiségi önkormányzatok támogatása, ellentétben a helyi önkormányzatok támogatásával. Ha az államháztartási törvény esetleges módosításával bekerülnénk a kivételek közé, akkor ez jelentős adminisztratív teherrel szabadítaná meg az önkormányzati hivatalokat és inkább a kulturális autonómiával, a nemzetiségi közneveléssel tudnánk foglalkozni. Köszönöm.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen a szószóló úr felvetéseit. Pont időben történik, hiszen a költségvetés tervezése már, ahogy említettem a bevezetőben, elindult. Figyelembe fogjuk venni ezeket a felvetéseket is.

Arra szeretnék azért utalni, hogy az önkormányzati dolgozók tekintetében egy olyan béremelés történt, amihez a központi költségvetés jelentős mértékben járult hozzá, tehát mi ahol tudjuk, segítjük azért az önkormányzati rendszerben dolgozók bérnövelését vagy bérfelzárkóztatását.

Természetesen, ahogy ezt ön is említette, az elmúlt években a nemzetiségi finanszírozás tekintetében óriási változás történt. Ha valaki összeveti ezt a 2010 eleji helyzettel, akkor, azt gondolom, hogy nagyságrendi változásról beszélhetünk, hiszen most a pontos számokra nem emlékszem, de azt hiszem, háromszorosra vagy négyszeresre növekedett ez a támogatási összeg... *(Jelzésre:)* Ötszörösére, mondja a német nemzetiségi képviselő úr, köszönöm szépen, tehát én is úgy érzem, hogy a

lehetőségeinkhez képest maximálisan igyekeztünk törekedni arra, hogy a nemzetiségi területen a szükséges források rendelkezésre álljanak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Máris megadom Ritter Imrének a szót, csak egy gyors bejelentésem lenne, hogy Szeberényi Gyula Tamás urat Kara Ákos helyettesíti. Máris megadom a szót Ritter úrnak.

RITTER IMRE német nemzetiségi képviselő: Köszönöm szépen. Kössük össze akkor a dolgainkat, tisztelettel köszöntöm miniszterjelölt urat és a kollégáit. Egy egyedi kérdésem, kérésem és egy rendszerszintű kérdésem, kérésem lenne.

Az egyedi. A Sberbank bedőlése miatt a pilisvörösvári német önkormányzat mintegy 180 millió forinttal benragadt egy folyamatban lévő közbeszerzési szerződéssel folyó, ráadásul tetőfelújítás kapcsán egy köznevelési intézménynél. Megnéztük a saját lehetőségeinket, de sajnos a települési önkormányzat közel 2 milliárddal esett bele. Nem tudjuk megoldani ezt a helyzetet. Nyilvánvalóan a 2023-as költségvetésben prioritást fognak kapni, de az nem lehet, hogy egy évig tető nélkül legyen az iskola. Egyrészt ebben kérnék egy egyedi segítséget és megoldást.

A másik pedig. Nyilván ehhez kapcsolódik, hogy nem fognak tudni elszámolni sem ezzel a pénzzel, tehát az elszámolási szabályozást is módosítani kell majd.

A másik, ami rendszerszintű, hogy a 2019. évi, a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítását követően az elmúlt két évben lezárult a helyi nemzetiségi önkormányzati fenntartásban lévő köznevelési intézmények tulajdonjogának az átadása. Ez azt jelenti, hogy ma már több mint 100 köznevelési intézmény fenntartói és tulajdonjoga is országos vagy helyi nemzetiségi önkormányzatoknál van. Ezzel kapcsolatban nyilván egy olyan új helyzet van, hogy az egész magyar pályázati rendszert át kell nézni abból a szempontból, hogy ahol eddig a települési önkormányzatok kapcsán a Klebelsberg pályázhatott, ott innentől kezdve nyilvánvalóan a helyi nemzetiségi és az országos önkormányzatok pályázhatnak, a „Magyar Falu” programtól kezdve a TOP-on, az EFOP-on és sok minden másan keresztül. Tudom, hogy ezeknek egy része nem a Pénzügyminisztériumnál van, de a költségvetésnél és a pályázatok kiírásánál majd kérem, hogy kiemelten segítsenek, és figyeljünk oda, ezeket nézzük át.

Végül egy mondatban szeretnék köszönetet mondani. Az előző ciklus zárása után mondtam, hogy miniszter úrral leginkább rendezvényeken találkoztunk, munka kapcsán nem nagyon, mert a kollégáival meg tudtuk oldani az ügyeket. Én nem is azt szeretném megköszönni elsősorban, hogy valóban több mint ötszörösére emelkedtek a nemzetiségi támogatások, hanem azt, hogy ezen támogatások bevezetésének és felhasználásának a hatékony voltahoz rengeteg segítséget kaptunk, mondjuk a nemzetiségi pótlék négyszeres emelése kapcsán, vagy hogy a kincstár a lekérdezési lehetőséget biztosította, hogy minden fenntartó megkapja többletben ezt a támogatást, vagy mondjuk a nemzetiségi ösztöndíj-rendszer bevezetésénél a pedagógushallgatóknál kulcsfontosságú volt, hogy előtte a személyijövedelemadó-törvényt soron kívül módosítani tudtuk, és így adó- és járulékmentesen tudjuk az ösztöndíjat folyósítani és elszámolni. Úgyhogy én köszönöm az eddigi segítséget.

Banai Péter Benő úrral több komoly vitánk volt, ami adódik egyszerűen abból, hogy az asztal másik oldalán ülünk. Én a nemzetiségekért vagyok felelős, és próbálok a legtöbbet tenni, ő pedig az államháztartásért. Nem mintha a nemzetiségi támogatások az államháztartás egyensúlyát veszélyeztetnék, bár ott lennénk, de köszönöm szépen az abszolút korrekt szakmai hozzáállást is a nemzetiségi kérdésekhez. Köszönöm.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen, képviselő úr. Valóban, az elmúlt évekre visszatekintve úgy emlékszem, hogy azokat a legfontosabb, nemzetiségi oldalról történt felvetéseket tudjuk kezelni, amelyek akár az oktatásra, akár az egészségügyi ellátásra, a szociális ellátásra vonatkoztak, úgyhogy köszönöm ebben az együttműködést.

Itt szeretnék is arra utalni, hogy államtitkár kollégáim közül, akik most itt vannak velem, ők folytatják a munkájukat, tehát Banai Péter államtitkár úrral és Izer Norbert államtitkár úrral adóterület kapcsán nyugodtan lehet számolni. Ők azok az emberek, akik helyettem nemet mondanak, hogyha ez szükséges, de igyekszünk azért kezelni minden problémát.

A Sberbankra vonatkozóan először is elgondolkodtatónak tartom, hogy egy Pilisvörösvár nagyságú településnek 2 milliárd forintja van egy számlán, tehát hogy mondjam, azért ez mindenképpen azt mutatja - itt az előbb Tóth Endre képviselő úr kérdezte az önkormányzati gazdálkodás helyzetét - , hogy jelentős tartalékkal bír az önkormányzati rendszer, de ez engem elgondolkoztat abban a tekintetben, hogy további lépéseket tegyünk annak érdekében, hogy az önkormányzati források kezelése, amíg azok felhasználása nem történik meg, az Államkincstárnál történjen.

Az elmúlt években olyan lépéseket már tudtunk tenni, hogy ha beruházási támogatást adunk egy önkormányzatnak, akkor a felhasználásig az összeget a kincstári számlán kell tartania; nem az államé a pénz, az övé a pénz, csak a felhasználásig egy kincstári számlát nyitunk a számára. Ez az uniós források felhasználására is részben igaz volt. Én azt gondolom, hogy itt tovább kell lépni. Tehát több száz milliárd forintot tartanak az önkormányzatok látra szóló betétként kereskedelmi bankoknál, egy ilyen, inflációs környezetben. Ez azt jelenti, hogy egy év alatt a pénzük értékének a 10 százaléka el fog tűnni.

Tehát ennél már jobbnak tartom azt is, hogyha kincstári gazdálkodási körben marad az összeg a felhasználásig, úgyhogy azon vagyunk, hogy a konkrét ügyet illetve a Sberbank károsultjai minél hamarabb megkapják a nekik jogosan járó összeget, tehát ez nem is kérdés.

De távlatosan, általánosságban nézve azt egy fontos szempontnak érzem, hogy itt a Sberbanknál is 15-20 önkormányzat ragadt be különböző összegekkel, ezeken most megpróbálunk segíteni. Nyilván a képviselő úr által említett konkrét pilisvörösvári ügyben is a vis maior-alapot ilyenkor használni kell, ezt pont ezért hozzuk létre minden éves költségvetésben, de hosszú távon én azt gondolom, egy működési biztonságot tudna erősíteni az, hogyha az Államkincstár nagyobb szerepet töltsen be az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásában.

ELNÖK: Köszönöm szépen. És hogy tartsuk a ritmust, most Jámbor Andrásnak adom meg a szót.

JÁMBOR ANDRÁS IMRE (Párbeszéd): Köszönöm szépen a szót. Valóban nem nőtt, ahogy mondta, az önkormányzatok adóssága az elmúlt időszakban, hiszen a kormány nem engedett hitelt fölvenni az önkormányzatoknak, így kicsit nehezen is nőtték volna. Az örök kérdés, hogy fognak-e engedni a továbbiakban önkormányzati hitelfelvételt a különböző beruházásokra.

A másik kérdésem az lenne, hogy mit jelent a, nem megszorítás, hanem kiigazítás erre nézve, ennek mi lesz a formája? Illetve várható-e a multiadó? Ha pedig lesz valamifajta multiadó bevezetve, akkor hogyan kívánják megoldani, hogy ezt ne hárítsák át a fogyasztókra?

A harmadik kérdésem pedig, megint kicsit az önkormányzati szektorhoz kapcsolódva, hogy az energiaválságban iszonyatosan elszálltak az energiaárak, és az

önkormányzatok nem nagyon kapnak ehhez semmilyen támogatást. Tehát nyilván ahogy a lakossági rezsicsökkentés van, úgy egy önkormányzati rezsicsökkentés is elkélne, mert bár lehet, hogy ebben nem értünk egyet, de azért az önkormányzatok elég rossz anyagi helyzetben vannak Budapesttől egyébként akár Nagykanizsáig, ha már a sberbankos kérdés felvetődött.

Ugyanehhez kapcsolódva, mi lesz az iparűzési adó jövője? Fennáll-e még a terv a megszüntetésére, vagy előkerül-e a terv a megszüntetésére, és a tavalyi évhez hasonló elvonás fenntartására egyrészt a szolidaritás, másrészt pedig a felezés kapcsán?

Egyre több EU-s finanszírozási beruházás ment el azon, hogy megnövekedtek a költségek és nem tudják kifizetni. Lesz-e valamilyen támogatási lehetőség ezekre, lesz-e valamilyen kormányzati megoldás vagy külön alap arra, hogy ezek az EU-s támogatások ugyanúgy lehívhatók legyenek, mint eddig.

Az utolsó két kérdés még. Az energiahatékonysági beruházásokat, épületfelújításokat, panel-, gangosház-felújítási programot tervez-e a kormányzat? Illetve, hogy az MVM hiányát hogyan fogja kezelni a költségvetés? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Parancsoljon, miniszter úr!

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen. Az önkormányzati adósságállomány növekedése valóban nem lenne szerencsés. Jól emlékszem rá, hogy 1300 milliárd forintnyi hiánnyal, önkormányzati adóssággal indult 2010 és az önkormányzatok gazdálkodását pont azzal tudtuk könnyíteni, hogy az adósságállományt a magyar állam, a kormány átvette, az önkormányzatok jelentős tehertől szabadultak meg. De azt hozzá kellett tenni, hogy még egyszer ilyen adósságállomány nem épülhet fel. Tehát ez azt jelenti, hogy egy önkormányzatnak adott esetben a Belügyminisztériumhoz, Pénzügyminisztériumhoz kell fordulnia. Ez a két tárca megvizsgálja az önkormányzat gazdálkodási lehetőségét, és ha azt látja, hogy az önkormányzat nem képes azt az adósságot törleszteni, akkor nem járul hozzá a kormány a hitelfelvételhez. Ez történik folyamatosan, de egyébként ebben az évben is legalább 40-50 olyan önkormányzat van már, aki hitelt vett fel, mert úgy látjuk, hogy a saját bevételeiből és a különböző más forrásaiból biztonságosan tudja törleszteni az adósságállományt. Ezekről a gazdasági kabinet előterjesztésében szokott a kormány dönteni. Ez a gyakorlat változatlan lesz. Tehát azt tudom mondani, hogy eddig is volt arra példa, hogy ilyen típusú hitelfelvétel történhessen. De annak örülök, hogy ha jól emlékszem, olyan 80-100 milliárd forint körül van most az önkormányzati rendszer teljes adósságszintje. Ez vállalható, moderált, ennek visszafizetésére képes az önkormányzati rendszer.

Ami a költségvetést érintő felvetését illeti, se megszorítás, se kiigazítás, tartani fogjuk a hiányszintet. Tehát a kormány megalakulása előtt vagyunk, 4,9-es hiányszintet tervezünk erre az évre. Úgy indult még tavaly, hogy 5,9 lesz, de látva a nemzetközi gazdasági helyzet változását, úgy döntöttünk tavaly év végén, hogy ezt egy százalékponttal csökkentjük, ezt tartani fogjuk. Ezt tudom önnek is ígérni. Ebből a szempontból fog majd a kormány döntéseket hozni.

Ami az önkormányzati támogatások programszerű vagy uniós forrásból való támogatását illeti, ha jól emlékszem, már ebben az évben TOP pluszos meghirdetett pályázatokra, energiahatékonyságra több, mint 50 milliárd forintot fizettünk ki. Tehát továbbra is azon vagyunk, hogy ezek a meghirdetett programok futni tudjanak. Természetesen az a felvetése teljesen megalapozott, hogy az uniós forrásokról szóló vita még nem zárult le. Ebből a szempontból sem a Helyreállítási Alapból, sem ennek az időszaknak a forrásaiból, a hétéves fejlesztési forrásokból Magyarország még nem részesült támogatásban, de a magyar költségvetés helytáll ezeknek a programoknak a

megindításáért. Az elmúlt hónapokban is ezt tettük, INOP, TOP és más típusú pályázatoknál, uniós forrásoknál előfinanszírozunk. Természetesen annak örülnék a legjobban, ha a politikailag motivált viták véget érnének az Európai Unióval vagy az Európai Bizottsággal és meg tudnánk állapodni a források elérésében. Úgy érzem, hogy ehhez egyébként egészen közel vagyunk.

Ami pedig az MVM-t illeti, az MVM-nek tavaly év végén is tőkeemeléssel rendeztük a működését, a gazdálkodását. Van ennek egy bevett gyakorlata, tehát amennyiben a magas energiaárak és a rezsicsökkentés, rezsirendszer miatt vesztesége képződik az állami tulajdonú cégnek, akkor ebben az esetben ezt a magyar állam tőkepótlással rendezni fogja. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Máris meg fogom adni a szót Tilki Attila úrnak, csak hadd kérjek jelzést a kollégáktól, hogy van-e még majd utána, aki hozzászólna. (*Senki sem jelentkezik.*) Ha nem, akkor most Tilki Attilának adom meg a szót. Köszönöm.

DR. TILKI ATTILA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Legutoljára a választókerületemben, Záhonyban találkoztunk, ahol ön személyesen tekintette meg, hogy milyen többletterheket ró a háború a határ mentén található településekre, akár az országra is. A kérdésem az lenne, hogy készült-e már felmérés, hogy eddig milyen összegbe került az országba érkező menekültek fogadása és ellátása.

Külön köszönjük, hogy közvetlenül a menekültek fogadásában részt vevő határátkelőhelyek mellett található települések és regisztrációs pontok kaptak már kormányzati támogatást. A kérdésem az, hogy az Európai Unió támogatott-e már bennünket, kaptunk-e már az Európai Uniótól támogatást, ami kifejezetten az ukrajnai háborús menekültek fogadására vonatkozik.

A második kérdésem pedig kapcsolódna a „Magyar falu” programhoz. Ez rendkívül sikeres program és nagyon fontos számunkra, hogy legyen fedezete akár a következő évi költségvetésben is. Nyilván a gazdaság alakulását látva hogyan ítéli meg, miniszterjelölt úr, lesz-e erre fedezet a következő költségvetésben? Ez azért érdekes, hiszen a 3250 település között 2900 település 5000 lélekszám alatti és a 2900-ból 2679 településen éltek sokan a falusi CSOK igénybevételével. Tehát a falusi CSOK intézménye és az építőipar, amelyről szó volt az előbb, összefüggnek. Isten őrizz attól, hogy még egyszer átéljük azt, amit okozott a szociálliberális kormányzat. Számunkra, települési polgármesterek számára is történelmi és hihetetlen lépés volt akkor, 2010-ben, amikor adósságkonszolidációt hajtott végre a kormány. A tendencia az volt, hogy míg a kistelepülések igyekeztek földhöz ragadva gazdálkodni, elszabadultak az indulatok a nagyobb városokban és a főváros bizonyos kerületeiben és nagy mértékű segítség volt a Fidesz által megindított adósságkonszolidáció. Mi, vidéken élő képviselők részéről is szeretnénk kérni azt, hogy továbbra is hasonlóan szigorú kontroll alatt működjön az önkormányzati hitelfelvétel, hogy ne kerüljenek még egyszer olyan csapdába és olyan adósságspirálba az önkormányzatok, mint kerültek a szocialisták alatt. Ehhez kapcsolódva nyilván a következő költségvetés kialakításakor tényleg figyelni kell arra - az aprófalvas településszerkezetből is többen vagyunk itt olyanok, akik hasonló típusú települési térségből érkeztünk -, hogy az inflációs árak és a megnövekedett élelmiszerárak főleg a kistelepülések konyháinál okoznak gondot, hiszen nem lehet árat emelni és ezek folyamatosan termelik most a veszteséget. Erre akár szükséges majd valami gyors magyarázatot találni. Mi, vidéken élő települési képviselők ilyen apró problémákkal küszködünk.

Egyébként tudom tanácsolni a főváros kerületeinek azt, semmi nem tiltja meg, egy jogszabály sem, hogy nem úszik el a beruházás a megnövekedett építőanyagárak

miatt, ha egy adott kerületi önkormányzat nagyobb önerőt tesz ahhoz a bizonyos TOP-os beruházáshoz mert képes rá, jobban képes rá, mint egy vidéki önkormányzat. Ez egy tanács, ezzel gyakran éltek és biztos, hogy most is van jó pár önkormányzat, aki nagyobb önerő mellett képes megvalósítani a beruházását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Miniszter úr, parancsoljon!

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen a kérdéseket, képviselő úr. Valóban egy óriási teher a magyar költségvetésen annak a menekülthullámnak a kezelése, valamint azoknak a határoknak a stabil védelme, amelyek ilyen nyomásnak vannak kitéve. Itt arra utalok, hogy a déli határainkon jelentős védelmi költségeket kell finanszíroznia a kasszának. Eddig 600 milliárd forintba került a déli határ védelme. Ehhez jönnek hozzá most azok a menekültek fogadására és ellátására fordított költségek, amelyek egy 40 milliárd forintos összeget haladtak meg.

Úgyhogy ebből a szempontból valóban egy nagyon fontos kérdés, hogy hogyan tudjuk ezeket a jövőben is finanszírozni. Az Európai Unió eddig összesen mintegy 2 százalékát állta ezeknek a költségeknek, ez elsősorban a déli határ védelmére igaz, a 600 milliárd forintnak a 2 százalékát. Az ukrán menekültek ellátásában pedig további segítséget várunk, hiszen Magyarország tíz másik országgal együtt kezdeményezte az Európai Uniónál, hogy ezeknek a kifizetését egyrészt indítsák el, másrészt pedig hogyha elindítják, akkor gyorsítsák föl.

Több mint 5 millió, ha jól emlékszem, 5,5 millió menekült hagyta el eddig Ukrajnát. Ezek az országok, ez a tíz ország jelentősen érintett ebben a kérdésben. Tárgyalásokat folytatunk az Európai Beruházási Bankkal is arról, hogy Magyarország részesüljön azokból a forrásokból, amelyek az ellátórendszer megerősítését szolgálják, úgyhogy képviselő úrnak is azt tudom mondani, hogy különösen azokban a régiókban, azoknál a megyéknél, amelyek ennek fokozottan kitéttek, és a leginkább kitétt Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, ott terveznek olyan forrásokat megnyitni, amelyek a menekültek ellátását és kezelését tudják majd végrehajtani.

A közétkeztetés, étkeztetés kérdésében ebben az évben 7,2 milliárd forint plusztámogatást tudtunk már biztosítani arra, hogy az infláció, a magasabb élelmiszerárak miatt megnövekedett költségeket a közétkeztetésben pótolni lehessen. Én azt gondolom, hogy ez egy helyes és jó döntése volt a kormánynak. Azon leszünk, hogy ez a típusú ellátás is megkapja a támogatást, mint ahogy a kormány majd a megalakulását követően vizsgálni fogja, hogy azok a korábban megindított programok, amelyek valamilyen időhatárhoz voltak kötve - és itt gondolok a falusi CSOK kérdésre is -, hogyan, milyen formában folytathatók, vagy milyen kibővítésük, kiszélesítésük lehetséges. Ennek még előtte vagyunk.

Azt mindenképpen én is örömmel hallok képviselő úrtól, hogy ez egy olyan program volt, amely valóban meg tudta mozdítani az 5000 főnél kisebb települések világát; jelentős fejlesztéseket tudtunk elindítani, a vidék élhetőségét, népességmegtartó képességét tudtuk erősíteni ezen a programon keresztül.

ELNÖK: Köszönöm szépen a választ, miniszter úr. Nézek, szemezek minden kollégával, hogy van-e még bárkinek kérdése vagy észrevétele, amit feltenne miniszter úrnak. *(Nincs ilyen jelzés.)*

Amennyiben nincs, akkor én magamat hagytam a végére tenni, nekem négy csokorban lennének kérdéseim. Nem számoltam meg, hogy hány, de próbálkoztam strukturálni, és 4 témakör köré raktam őket össze.

Az első az idej meg a jövő évi költségvetés, néhány makrodolgot szeretnék kérdezni. A második az adózással kapcsolatos néhány adózási kérdés. A harmadik, amit én már tegnap is feszegettem a kollégájánál, picit a minisztériumi struktúráról is szeretnék kérdezni. És a negyedik, egy picit segítsen nekem matekozni, ha már véletlenül úgy kezdtem, hogy tanóra van, akkor a végén nekem lenne egy matekkérdésem is.

Az első, tehát magával a költségvetéssel, a makroszámokkal kapcsolatosan. Először is, csodálatos, nagyon nagy öröm, hogy az első negyedévben 8,2 százalékos lett a GDP-növekedés. Tudom, hogy ezt egy publikációs naptár szerint hozzák nyilvánosságra, de az időzítés is kiváló, hogy ezzel az örömteli számmal találkozhatunk, miniszter úr, és ez valóban mindnyájunknak nagy öröm. Ez egy hatalmas bővülés, de azért van itt persze két dolog, egy kis bázishatás, meg persze a benzinturizmus is, de mindenesetre ez egy örömteli, csodálatos szám.

Ugyanakkor az Európai Bizottság, én remélem, hogy azért hiszünk valamennyire az Európai Bizottság prognózisaiban, bár ez is egy kérdés, hogy hisz-e ön nekik, az őáltala most nemrég kiadott gazdasági előrejelzésben éves átlagban 3,6 százalékos magyar gazdasági növekedést jósolnak, jövőre pedig 2,6 százalékra jósolják, hogy lassulni fog. Ebből az én számításom szerint akkor az következik, hogy a második félévben alig, mondjuk 1 százalékkal nőhet a gazdaság, sőt, akkor, ha jól gondolom, az is benne van ebben a matekban, ha így van, és hiszünk nekik, hogy akár technikai recesszió lesz, tehát hogy két egymást követő negyedévben is csökken a magyar GDP. Azt kérdezném először, hogy ön hisz-e ezeknek a számoknak, vagy sem.

A második, ha már számokat feszegetek. Köszönöm szépen, hogy a jövő évvel kapcsolatosan két fontos számot mondott. Tehát én felírtam magamnak, én azt hallottam, hogy a növekedésre 3,5-4 százalékot számolnak, és a hiányra pedig 3,5 százalékot. Két számot én nem hallottam, lehet, hogy elhangzott, hogy milyen árfolyammal számolnak és milyen inflációval számolnak jövő évre.

És ha már költségvetés, akkor picit még az ideit is hadd feszegezzem! Örömmel hallom, és többször is nagyon határozottan kijelentette, hogy a 4,9 százalékos hiánycélt mindenképpen tartani fogják. És akkor én most óvatosan nem mennék bele abba a szemantikai vitába, hogy valamilyen kiigazításnak szabad-e hívni, vagy a megszorítás kinek a szótárában van benne, én csak zárójelben jelzem, hogy amit ön egyébként a bevezetőjében jelzett, hogy már tavaly év végén volt egy kiadási plafon a minisztériumok számára, 350 milliárd, illetve a beruházások elhalasztása 770 milliárd tekintetében - azt hiszem, ez volt -, ennek a kettőnek az összege 1000 milliárd. Nem tudom, hogy ezt minek kell hívni, nem megszorításnak, és nem kiigazításnak, valamilyen kifejezés biztos van erre. Úgyhogy akkor nem használnék kifejezést, hogy milyen szót használjunk erre, én csak azt kérdezném, hogy mit terveznek, és akkor nem teszek mellé jelzőt, hogy ez a 4,9 százalék tartható legyen.

A szakértők mondjuk 1000-1500 milliárdos valamit becsülnek - akkor nem mondom, hogy mit -, hogy erre szükség lesz. És ezek mik lesznek, tehát milyen módon tervezik? Azt tudom, hogy sosem szabad olyat tenni, hogy az emberek fizessék ezt meg, ebben egyetértünk, de ha nem az emberek fizetik meg, akkor kik fogják megfizetni? Kik azok, akik majd kevesebb forráshoz fognak jutni? Kiktől terveznek több pénzt beszédni?

Esetleg várható-e a másik oldalon, hogy az állami beruházásokat felülvizsgálják? Van-e már esetleg valamilyen konkrét döntés konkrét projekt tekintetében, vagy sem? Várható-e esetleg valamilyen vagyonelemnek az értékesítése, vagy vagyonelemeknek az értékesítése? Ha igen, akkor milyen összegben, milyen formában, és mikor születnek meg akkor, mondhatom azt, hogy a kiigazító lépések? Vagy valamilyen lépések mikor születnek meg?

Kérdeznék a jövő évi költségvetésről is, hogy jelezte, hogy az EU-nak küldött konvergenciaprogramja az alap továbbra is. Ezt reálisnak gondolják-e még, vagy sem? Mert sok minden nem szerepel benne. Például ez a jogállamisági vita, amit ön az előbb is említett, ami meg kell hogy oldódjon, ezt értem, de egyelőre még nem oldódott meg ez a vita az Európai Unióval. Egyébként szemantikailag az Európai Unió kifejezést használom, és nem a Brüsszel kifejezést, remélem, hogy ebben egyforma szóhasználatlal létezőnk.

Egyébként nem én mondom, hogy baj tud lenni, hanem mondjuk Matolcsy György is mondja, hogy baj van, mert Matolcsy György nemrég azzal riadóztatta önt, vagy önöket, vagy a kormányt, hogy elromlott a külső és a belső egyensúly, ez idézet tőle. Azt mondta, hogy súlyosan deficités a költségvetés és a folyó fizetési mérleg, elszabadulóban az infláció és emiatt – megint idézem Matolcsy Györgyöt - kétéves stabilizációs programra - idézet tőle - kreatív, merész és unortodox lépésekre és egy második adóreformra volna szükség. Megtenné, hogy elmondja, hogy ön mit gondol ezekről a jelzésekről, amiket az MNB elnöke fogalmazott meg?

Megint nem megyek vissza a szemantikai vitába, hogy ki milyen szót használ, de én egy kifejezést nem hallottam öntől a mai nap folyamán, az eurót ön nem említette. A mi szóhasználatunkban szerepel az euró. Ön nem jelezte, hogy az euróbevezetéssel kapcsolatosan változott a viszonyuk, illetve akkor kérdezném, hogy változott-e a viszonyuk. Nem beszélt róla, és nem látom, hogy bárhol meg lenne jelölve bármilyen céldátum az euróvezetési csatlakozásról.

És az utolsó költségvetéssel kapcsolatos kérdésem csak az időzítési dolog, hogy ön jelezte, hogy hamarosan érkezik, tehát hogy a nyár folyamán fogjuk tudni ezt tárgyalni. Talán június 7-e, azt hiszem, az volt a dátum, de lehet, hogy rossz dátumra emlékszem, szóval megint nyár folyamán fogjuk tudni ezt tárgyalni. Tervezi-e esetleg, vagy ha nem, akkor miért nem tervezi azt, hogy mondjuk más EU-tagországokhoz hasonlóan késő ősszel fogadjuk el a következő évi költségvetést, nem pedig most tavasszal vagy a nyár folyamán, különösen most, amikor ennyire tumultuózus, ennyire változó a nemzetközi helyzet?

És hogy ne kelljen akkor állandóan változtatgatni, nem is tudom, hányszor kellett módosítani az idei költségvetésen; ön is mondta, hogy sokszor. Szóval, hogyha ekkora a bizonytalanság, akkor miért nem ősszel fogadjuk el mégis? És kérem, higgye el, hogy nem a saját nyári szabadságolási terveim miatt kérdezem ezt.

A második kérdéscsoportom az adópolitikával lenne kapcsolatos, hiszen ön néhány dolgot magától is, meg kérdésre is jelzett az adózással kapcsolatosan. Egy picit tud-e mondani még azzal kapcsolatosan információt, hogy középtávon ebben a ciklusban általánosságban milyen adópolitikára számíthatunk? Van-e további adócsökkentés, adókedvezmény, támogatás a családoknak, amiket terveznek?

A másik oldalt hadd kérdezzem: áfa. Az áfa mértéke világrekord, az ellenzék közös programjában szerepelt, például a múlt héten a Jobbik-frakció be is nyújtott ezzel kapcsolatban egy javaslatot, az alapvető élelmiszerek áfáját illetően az ellenzék közös programjaiban 5 százalék szerepelt, a Jobbik azt javasolta, hogy az alapvető élelmiszerek áfája nulla százalékos lenne. Önnek mi a véleménye erről, támogathatónak tartja-e vagy sem?

Egy technikai kérdésem lenne az áfával kapcsolatban. Nagyjából öt éve ígérik azt, hogy az adóhatóság áfabevallási tervezetet fog tudni adni. Mikorra valósul ez meg, mikorra várható?

Még egy kérdésem lenne az adózással kapcsolatban. A kollégám kérdezte a helyi iparüzési adóval kapcsolatban, úgy kérdezte, hogy tervezik-e, hogy visszaadják a hipát, én meg akkor hadd legyek a pesszimista típus, én azt kérdezem, hogy tervezik-e azt, hogy esetleg teljesen elveszik a hipát, illetve hogy tervezik-e, hogy az

önkormányzatokat kárpótolják a lefelezés, egy bizonyos körben történt lefelezés miatt vagy akár külön az ellenzéki önkormányzatokat.

Ha már önkormányzat, akkor egy dolog. Ez nem szigorúan adózás, csak ide csatlakozik, hogy önkormányzatok. Az energiaárak elszabadultak, erről beszéltünk például tegnap is, drámai a növekedés. Terveznek-e esetleg önkormányzati rezsicsökkentést, hogy ők is részesülhessenek abból, amivel szerencsére a lakosságot meg tudjuk védeni az elszabaduló energiaáraktól, de amivel még az önkormányzatokat is meg tudjuk védeni?

Egyébként általánosságban is hadd kérdezzem az önkormányzatokhoz való viszonyát. Én meghívtam ide az önkormányzati érdekszövetségeket, van is kolléga, aki elfogadta a meghívást. Ön egyébként tervezi-e, hogy leül az önkormányzati érdekszövetségekkel?

A harmadik kérdésköröm, pont félúton tartok a kérdéseimnek, egy picit a minisztériumi struktúrával és szervezettel kapcsolatos lenne. Azt számolgattam, hogy hat olyan minisztérium van, az önén kívül öt olyan miniszter van, aki valamilyen módon a gazdasági területhez kapcsolódik. Tisztelettel önnel kezdem. Tehát van a Pénzügyminisztérium, van a tegnap meghallgatott gazdaságfejlesztési miniszter úr, de van EU-s pénzköltés és területfejlesztési miniszter, építési és beruházási miniszter, ipari és technológiai miniszter, és egy külgazdasági és persze külügyminiszter. Én itt hatot számolok önnel együtt. Ezt hogy látja? Jelzem önnek, hogy ezt tegnap is megkérdeztem Nagy Mártontól és tudja, mit, meg is mondom, hogy mit válaszolt. Tehát az a kérdésem, ön hogy látja, hogy fognak tudni együttműködni? Ez a döntéshozatalt nem nehezíti-e, hogy egy kicsit szét van cincálva? Hogy lesznek az egyeztetések, mennyire látja ezt praktikusnak? Úgy korrekt talán, hogy jelzem önnek, ha esetleg nem informálódott volna, hogy Nagy Márton erre azt jelezte, hogy ő egy háromszöget lát, a háromszögnek a három sarkában látja azt a három kritikus szereplőt, aki Magyarországon a gazdaságpolitikát meghatározza, és azt jelezte, hogy Matolcsy úr van az egyik sarkában, ön van a második sarkában és magát tette a harmadik sarkába sorrendben, de azt jelezte, hogy ennek a háromszögnek a közepén a miniszterelnök van, Orbán Viktor, aki Magyarországon a gazdaságpolitikának az irányítója. Ezt a háromszögben lévő szereplőt, ezt a négyest jelezte. Kérdezem, hogy önnek erről mi a véleménye, ön hogy látja ezt. Egyébként azt is jelezte Nagy Márton, hogy szeretne önnel rendszeresen leülni ebédelni, ahol beszélgetnek a gazdaság dolgairól. *(F. Kovács Sándor távozik.)*

Az utolsó kérdésem következik. Direkt úgy kezdtem, hogy becsöngettek és iskola van, és mivel nekem lenne egy matekszámításom, abban segítsen, hogy én valamit elszámoltam-e a matekban, mert lehet, hogy nem vagyok jó benne. Kérdés, hogy jól számolok-e. Csak pár számot az elején. A magyar államadósság, legyünk igazságosak, úgy, mint máshol is a világon, drasztikusan megugrott most a Covid-járványt követően. 2020 végén, mondjuk, 31 ezer milliárd volt és most 42 ezer milliárdos lehet, lehet, hogy kicsit magasabb, 40 ezer körüli. Bő két év alatt nagyjából, és csak ilyen hüvelykujjszámokat mondok, hogy tudjak fejben számolni, olyan 30 százalékkal lett több. Tudom, nominálisan, ez így korrekt. Ezt tovább emeli a kamatok emelkedése, hiszen 2020-ban ezt a 31 ezer milliárdot kevesebb, mint ezermilliárd forintból tudta finanszírozni a magyar állam, tehát ennyit fizettünk ki kamatokra, addigra ez időre elérheti az 1500 milliárdot és simán lehet, hogy a következő években ez 2000 milliárd körüli lesz. Tehát az államadósság finanszírozási kiadásai viszonylag gyorsan a duplájára nőhetnek.

Miből adódik ez? Hát, az államkötvényhozamok megugrása. Ha csak a rövid oldalon nézem, az éven belüli lejáratoknál ez bőven 500 bázispont fölötti, tehát 5 százalék feletti az emelkedés. A féléves kötvényeket, mondjuk, 6 és fél százalékos

hozammal tudjuk értékesíteni, míg egy évvel ezelőtt ez talán fél százalék körüli volt. A hosszú oldalon valamivel kisebb a növekedés, ön, azt hiszem, 7,2 százalékos számot mondott, én 7,6-ot néztem most, de nincs jelentősége. Egy éve ez 3 százalék volt, tehát itt jelentős emelkedés van. Ezek nagyon jelentősek, mert nemzetközi összehasonlításban kiemelkedők ezek a hozamszintek. Most én biztos, hogy nem a prémiumadósokkal, tehát nem a németekkel vagy az Egyesült Államokkal akarnám összehasonlítani - és innentől jön a matekom -, hanem a V4-es tagországok hozamaival. Nekem ez azt jelzi, hogy mondjuk, ha Csehország tízéves hozama 5 százalék alatti, akkor a magyar gazdaság sokkal rosszabbul finanszírozható, mondom, a lengyelhez vagy a csehhez mérhetném.

Innentől lenne a matekom, ebben segítsen, hogy jól számolok-e vagy valamit elszámoltam. Kiszámolható-e az, hogy mennyi az éves kamatfelára annak - elnézést a politikai kifejezésért -, hogy szabadságharcot vívnak Brüsszellel, és itt most kivételesen a „Brüsszel”-t tudatosan az önök szóhasználatával használtam? Emiatt van talán az, hogy a befektetők magasabb felárral hajlandóak csak finanszírozni a magyar államadósságot. Mert az én matekom, és ezzel be is fejeztem, a következő: ha mondjuk foglalkoztatottakra számoljuk, akkor az egy foglalkoztatottra jutó államadósság 9 millió forint. Ezt a 42 ezer milliárdot elosztottam a 4,7 millilóval. Ez az, amivel az állam nevében tartozunk, minden foglalkoztatott és emellé van persze mindenkinek a saját privat adóssága. Mindkettőt fizeti, de mindenki csak az egyikről, a sajátjáról tud. Ha van ez a 42 ezer milliárd, akkor ennek a kamatterhe - mondom, csak hüvelyujjszámokat használok - nagyságrendileg olyan 2 és fél ezer milliárd forint lehet, foglalkoztatottanként évi körülbelül félmillió forintnál lehet valamivel több a kamat, amit kell fizetni, és akkor ez minden foglalkoztatottnak a terhe. Ennyi az én matekom, hogy tehát, ha Csehország 5 százalékon tudja finanszírozni, mi meg 7 és fél százalékon, akkor a harmada, ha itt maradhatna az embereknek, akkor fejenként, mondjuk, 150 ezer forinttal több maradhatna az embereknél. Kérdezem, hogy ez-e esetleg a hiteltelenségnek az ára, amit az emberekkel fizettet meg a piac. Ez a matekszámításom, segítsen, hogy hol számoltam rosszul, hol rossz a matekom.

Miniszter úr, ezeket a kérdéseket szerettem volna feltenni, ebben a négy csokorban, makro-adóstruktúra... *(Közbeszólás.)* Közben egy jelzést kapok. Bocsánat! Máris megadom a szót önnek és köszönöm szépen, hogy meghallgatott.

Annyit jeleznek, hogy F. Kovács Sándort Szűcs Lajos helyettesíti. Köszönöm szépen a lehetőséget.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Köszönöm szépen a felvetéseit, elnök úr. Húszig számoltam a kérdéseket, de aztán már elvesztettem a fonalat, tehát számos kérdés futott még be a végére. Köszönöm szépen. Azt is köszönöm, hogy a pénzügyminiszter és a Pénzügyminisztérium gondjait is átérzi, hiszen azok a kérdések, amelyeket felvetett valóban a legfontosabb napi szinten is tárgyalt kérdéseink közé tartoznak a Pénzügyminisztériumban.

Megpróbálom sorrendben haladni. Kezdjük először a költségvetést érintő kérdésekkel. Igyekeztem jegyzetelni. Először is a jövő évi költségvetés tervezése. Elnök úr utalt rá, hogy az Európai Bizottság tavaszi jelentése pesszimistább a magyar kormánynál vagy a Pénzügyminisztériumnál. Azt kell mondanom, hogy az elmúlt nyolc évben ez mindig így volt, tehát a brüsszeli Bizottság valahogy mindig pesszimistább volt, mint a magyar kormány, és aztán mégis a magyar kormány számai igazolódtak.

De akkor tekintsünk el a magyar kormány elfogultságától, tekintsünk el Brüsszel elfogultságától és nézzük meg a piaci várakozásokat! Itt van előttem a tíz legfontosabb kereskedelmi banknak, pénzügyi intézménynek, kutatóintézetnek az előrejelzése 2022-re és '23-ra. Fentiek alapján a bankok, az OECD, a Kopint, az IMF, a Századvég

és így tovább, összességében idénre egy 4,3 százalékos növekedést várnak, ez hajszálla pontosan megegyezik a Pénzügyminisztérium várakozásával. 2023-ra pedig ezek az intézmények átlagot számolva 3,6-es növekedést várnak, van, aki ettől optimistább, mondok önnek példákat. A legutóbbi jelzésében még az MNB 4,5 százalékot jósolt, jövőre az ING 4,1-et, az Erste Bank 3,8-at és így tovább, a Világbank 4,3-at. Azt gondolom, hogy mindig egy nehéz tudomány megjósolni a jövőt, a tévedés kockázata mindig fennáll, az elmúlt évek tapasztalatai alapján azt tudom mondani, hogy mi igyekeznünk mindig reálisan és egy óvatos konzervatív becsléssel tervezni az előttünk álló időszakot.

Most ez alapján úgy látjuk, hogy ez a növekedési pálya, ami most van, az nyilván kisebb lesz, tehát a növekedés nem lesz ilyen magas - ezt a 8 százalékot mindenki tegye el az emlékeibe, sokáig nem fogunk ilyen számmal találkozni, recesszió van a világban, világgazdasági válság felé megyünk -, de abban biztosak vagyunk és optimisták is vagyunk, hogy a gazdasági növekedésünk megmarad.

Milyen árfolyammal tervezünk? Egy technikai kivetítése van a jelenlegi árfolyamnak, úgyhogy mi egy mostanihoz hasonló árfolyamszinttel tervezünk 2023-as költségvetést, az infláció tekintetében pedig 5,2 százalékkal számolunk. Ez megegyezik egyébként a jegybank várakozásával. Mi azt gondoljuk, hogy az infláció esetében a legtöbb eszközzel a monetáris politika rendelkezik, tehát ha a monetáris politika használja a maga eszközeit, akkor van arra módja és lehetősége, hogy az inflációs várakozásokat, magát az inflációt, a kamatok szintjét jelentősen befolyásolja. Ezért a kiindulópontnak mindig azt tekintjük, hogy a Monetáris Tanács milyen inflációs prognózissal számol; mi ehhez vetítjük ki a saját várakozásunkat.

A hiány idején tartani fogjuk a hiányt. Szerintem ez a legmegbízhatóbb mondat, tehát nem mennék bele ilyen szómisztikába, hogy most akkor melyik szót ki használja, melyik oldal. Tartani fogjuk a hiányt. Én utaltam arra, mondom, még a választások előtt is, hogy ez egy fontos kormányzati pénzügyi, gazdaságpolitikai cél.

Természetesen, ha most ön azt kérdezi, hogy milyen intézkedések várhatóak ennek érdekében, akkor itt is az új kormány megalakulásáig tolnám el ennek a döntéseit. De hát, azért nézzük a világ és az európai országok folyamatait, hogy ki miről beszél. Jól látható, hogy a viták egyik része a különböző ágazatokban kialakuló extraprofitok kérdéséről szól. Tehát más az, amikor egy ágazat a teljesítményéből fakadóan ér el profitot, és más az, amikor egy egyébként külső körülmény változása miatt bizonyos ágazatokban hirtelen extrabevételek és extraprofitok alakulnak ki.

Ha megnézi valaki az angolszász sajtót, akkor a windfall tax, tehát a váratlan adó lehetősége az egyik legnagyobb vitakérdés. Én is azt gondolom, hogy ezt majd mérlegelni kell a magyar kormányban. Igenis vannak ágazatok, amelyek nyertesei ennek a helyzetnek, és egy extraprofit alakul ki. Tehát ezekben mérlegelés körébe tartozhat, hogy ezeken a területeken milyen lépéseket teszünk.

De mondom a másik oldalt is, az állami kiadások területét. Ha jól emlékszem, a cseh kormány a hivatalba lépése után egy 5 százalékos kiadáscsökkentést hajtott végre az állami szektorban, az állami intézményeknél. Én azt gondolom, hogy ezeket majd mérlegelni kell, de még egyszer mondom, az új kormány egy fontos megalakulási pontja és fontos intézkedési pontja lesz ezeknek a döntéseknek. Úgyhogy ebből a szempontból elnök úrnak egy kis türelmét kérném majd.

Egyetérték egyébként, a GDP 6 százalékát költi a magyar költségvetés az állami beruházások támogatására, finanszírozására. Ebből, már ahogy említettük, volt a tavalyi év végén halasztás. Ezeket majd még lehet mérlegelni, hiszen a helyzet drasztikusan és jelentősen megváltozott.

Nemcsak arról van szó, hogy az állam bizonyos kiadások, bizonyos beruházások tekintetében mondjuk halasztani akar, hanem arról is van szó, hogy sok olyan

beruházáshoz adunk támogatást, ahol a saját erő úgy tűnik, hogy nem áll majd olyan módon rendelkezésre, mint ahogy azt korábban ígérték. Ezekre nyilván egy felülvizsgálat kapcsán lehet majd visszatérni.

Jegybankelnök úr állításaival egyetértek, én is osztom, hogy tulajdonképpen négy terület az - a gazdaság növekedése, az infláció, a költségvetés és a folyó fizetési mérleg -, amit figyelni kell. Ezek közül a leggyorsabban úgy tudjuk az egyensúlyi szinteket befolyásolni és helyreállítani, hogyha a költségvetés teszi meg az első lépéseket, tehát ebben nincs vita köztünk. A költségvetésnek kell a legfontosabb döntéseket meghoznia.

Euró bevezetése. Itt az álláspontomat már többször elmondtam, ebben a bizottságban is. Tudom, hogy most új tagok vannak, de most megismétlem a főbb vonalaiban. Misztifikáltnak tartom az euró kérdését is, hiszen sokan az euróhoz kötik a gazdasági fejlődés, a gazdasági perspektívák kinyílásának a lehetőségét. Akkor kicsit gondolkozzunk el azon, hogy mi történt az elmúlt, mondjuk 15 évben Magyarország és Szlovákia viszonylatában! Szlovákia fejlettségi szintben 2007-ben megelőzte Magyarországot. Szlovákia aztán csatlakozott az euróövezethez, és mi történt? Magyarország fejlettségi szintben megelőzte Szlovákiát. Tehát nem szabad fetisizálni az euró bevezetését. Egy fontos technikai eszköz, de csak egy technikai eszköz, és nem több. Tehát ebből a szempontból, én azt gondolom, hogy ha valaki mérlegre teszi az elmúlt éveinket, akkor egyetérthet velem talán abban, hogy a gazdaságpolitika minősége adja meg azt a változást, amelyik fejlettségi szintben előre tudja vinni az ország gazdaságát, magát az országot, vagy sem. Szlovákia esetében rossz döntések születtek a gazdaságpolitikában, az ország visszacsúszott, Magyarország esetében meg úgy tűnik, hogy jobb döntések születtek.

És talán azon is érdemes elgondolkodni, hogy az Eurostat legutóbbi, vásárlóerőparitáson mért gazdasági fejlettségi összevetésében Magyarország megelőzte Szlovákiát, megelőztük már Görögországot, megelőztük most Portugáliát. Hát, mind a három ország eurót használ! Tehát ne gondoljuk akkor azt, hogy önmagában az euró megoldás a gazdasági bajainkra, megoldás a versenyképességre, megoldás a hatékonyságra. Ezek sajnos más eszközökön keresztül érhetők el inkább, ezért mondom, hogy az euró egy fontos cél, talán azt lehet megfogalmazni most az euró fetisizálók számára, hogy a gazdaságpolitikának egy fontos célja kell hogy legyen, hogy az euróbevezetés feltételeit tudja teljesíteni. Tehát ebben egyetértés van szerintem, talán minden oldal között, hogy azért az nem hátrány, hogyha a kamatokat, az inflációt, a hiányt, az államadósságot tekintve Magyarország olyan fejlettségi szinten van és olyan mutatókat tud teljesíteni, amelyek reálissá teszik azt, hogy elgondolkozhasson az euró bevezetésén. Egyébként, ahogy sokszor elhangzik, a 2004-es csatlakozásunkkor aláírt dokumentumban szerepel az, hogy Magyarország az eurót majd be fogja vezetni.

Akkor a költségvetési vita, hogy miért jó a tavaszi vagy a nyári, és miért jó az őszi. Ezt is sokszor megbeszéltük. Ha a tervezhetőség, a kiszámíthatóság, bizonyos keretek meghatározása minél hamarabb történik meg a piac szereplői számára, az annál jobb, és ez a gyakorlat az elmúlt 7 évben bevált. Tehát ez szerintem hozzá tudott tenni a gazdaság működési biztonságához, stabilitásához, ezért most ebben a helyzetben sem kívánunk ezen változtatni, és tudom, hogy június-július egy meleg nyári időszak, de van légkondicionálás, ez működni fog, úgyhogy a képviselő kollégákat is arra biztatom, hogy vegyünk részt majd ebben a vitában, és lehetőség szerint érdemi vitán keresztül jussunk el egy döntésig.

Ha pedig az adópolitikára térhetek rá, akkor ez át is vezet ahhoz a kérdéshez, hogy igen, az adómódosítások elfogadása is legalább fél évvel a hatálybalépés előtt szerintem ad egy felkészülési lehetőséget a piaci szereplőknek, a családoknak, a háztartásoknak, úgyhogy ezért sem kívánunk változtatni a mostani vitagyakorlaton.

Adópolitikában mit tervezünk? Folytatjuk, ezt tervezzük. Tehát vannak olyan mutatóink, GDP-arányos adóterhelés, az áfarés csökkentése, a bevételek alakulása, az adóintézkedések vagy a családi kedvezmény alakulása, amelyek az elmúlt években mindenki számára kedvező helyzetet és feltételt, körülményeket tudtak teremteni. Ezeket kívánjuk folytatni.

Az adófilozófia alapjain nem kívánunk változtatni, tehát továbbra is a közösségi ellátáshoz szükséges bevételeket a fogyasztási típusú adókon keresztül akarjuk beszédni, ami pedig a munkát és a jövedelmet illeti, a családok támogatása kapcsán pedig csökkenteni akarjuk a jövőben is az adóterheket.

Áfabevallás ügye. Folyamatban van ennek a kialakítása, tehát nagy erőnek tartom, hogy az adóhivatal most már mindenki szja-bevallását elkészíti. Önöknek körülbelül 3 perc, hogy kipipálják, jóváhagyják, kattintsanak erre a felületre, és lassan alátétre sincs szükség ebben az értelemben.

Az áfánál is ezt szeretnénk létrehozni és megvalósítani. Az a célunk, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal minél több olyan terhet, adminisztrációs terhet vegyen le a vállalkozások működéséről, ami korábban fennállt. Megjegyzem egyébként, hogy ha megnézik a versenyképességi listákat, akkor a legpozitívabb, a legnagyobb haladást elért terület pont az adópolitika.

Az adópolitikát tekintik ma a magyar versenyképesség egyik legnagyobb előnyének. Utalok itt a svájci, Lausanne-i székhelyű IMD-nek a legutóbbi listájára. 2017-ben 52.-ek voltunk, most a 42. helyen vagyunk ezen a versenyképességi listán és minden mutató szerint az adóterületen értük el a legnagyobb változást.

Engedje meg, elnök úr, hogy kicsit vitassam a felvetését. Már a kérdés is picit, hogy mondjam, csípős, hogy majd a hipánál itt külön ellenzéki településekre vonatkozó adóteher legyen és ezek szerint másokra meg nem vonatkozó. Nonszensz, kizárt a dolog. Egységes adórendszerünk van és egyébként nehéz is lenne eldönteni, hogy melyik település ellenzéki időnként, melyik kormánypárti, hiszen lehet más pártállása a polgármesternek, lehet más összetétele a testületnek, és akkor ez minnek minősül, ellenzékinak, kormánypártinak. Ne menjünk bele inkább! Az önkormányzati adóbevételek nemcsak az iparüzési adóból állnak, vannak települési adók is, amelyeket használhatnak az önkormányzatok. Ezek is jelentős mértékben tudják segíteni az önkormányzatok gazdálkodását. Azt gondolom, hogy átmeneti időszakra érdemes még fenntartani azt a lehetőséget, hogy a kis- és középvállalkozások tehermentesítését segítsük. Nyilván majd az új kormány megalakulása után ennek a felülvizsgálatát is megtehetjük.

Ami az önkormányzati érdekképviselőket illeti, itt pedig világos felelősségi körök vannak. A Belügyminisztérium a felelőse az önkormányzati gazdálkodásnak, az önkormányzatok világának. Természetesen ez nem zárja ki, erre volt példa korábban is, hogy érdekképviselőkkel találkozunk, leüljünk egyeztetni polgármesterekkel, kistéleplési, nagyteleplési érdekképviselőkkel. Ennek a gyakorlata az elmúlt években működött.

A struktúrára vonatkozó kérdések. Többszereplős a kormány és én nem is annyira háromszögben, inkább egy körben gondolkodnék, hiszen minden tárcának, minden minisztériumnak van hozzátennivalója a gazdaságpolitika alakításához. Tehát az innovációs területért felelős Csák János esetében, vagy Palkovics miniszter úr esetében, vagy Navracsics Tibor, Lázár János esetében is, azt gondolom, fontos gazdaságpolitikai aktorok tudnak lenni, tudják meghatározni és befolyásolni a gazdaságpolitika alakítását. Ha megengedi elnök úr, én a háromszög helyett a kör szimbólumot használnám, ez talán jobban kifejezi, milyen metszetben kell hozni a döntéseket. Egyébként a kormánydöntések előkészítésére korábban egy kabinetrendszer működöttünk, ez maradni fog, tehát a gazdasági kabinet készíti elő a

kormány döntéseit, a gazdasági kabinet vezetését a tervezet szerint én fogom a jövőben is ellátni, úgyhogy lesz nekem is szerepem abban, hogy a gazdasági, a pénzügyeket érintő kormányzati döntéseknél, és hát elég kevés van olyan, ami nem érinti a pénzügyeket, a véleményemet elmondhassam.

A miniszterkollégáimmal egyébként teljesen baráti és jó munkakapcsolatban, viszonyban vagyunk. Nagy Márton esetében is nem most megkezdett folyamatról van szó. Az elmúlt hónapokban is nagyon sok alkalommal ültül le egyeztetni, van, amikor ez ebéd formájában történik, van, amikor csak egy kávé vagy egy tea mellett.

Államadósság. Fontos kérdés, amit az elnök úr felvetett. Elfelejtettünk már egy szót, amit még a korábbi időszakban használtunk, ez pedig az adósságból való kinövekedésnek a fogalma. Teljesen helyes és jó meglátás, hogy valóban az adósságszint kockázata országoként eltérő és változó. Ebben a tekintetben hasonló cipőben vagyunk, mint mondjuk a lengyel költségvetés. Pedig ott jóval kisebb egyébként az államadósság szintje és abba most nem mennék bele, hogy ki mekkora adósságot örökölt előző évtizedekből, azt gondolom, ez felesleges, de mondjuk a lengyel tízéves hozamok is 7 százalék fölött vannak, holott a lengyel államadósságszint egy jó 20-25 százalékkal kisebb, mint a magyar.

Lengyelország éppen tegnap bocsátott ki devizakötvényt, ha jól emlékszem, úgyhogy ott is a finanszírozásnak egy olcsóbb forrását keresik az euró- vagy a dollárpiacon. Itt is azt tudom mondani, elnök úr, amit már többször elmondtam, hogy a gazdaság teljesítményétől függ, hogy mekkora a teher és mekkora a kockázat. Egy szemléletes példát mondva, ha önnek van 200 ezer forint jövedelme és van 20 ezer forint adóssága, a jövedelméhez képest ez egy 10 százalékos arányt jelent. Ha az ön jövedelme egymillió forint és az adósságállomány pedig marad 20 ezer forint a jövedelméhez képest, ha jól számolom, ez 2 százalék. Tehát a gazdaság teljesítménye határozza meg alapvetően, hogy ez mekkora terhet jelent a számunkra. A kockázat sok mindenben múlik. Természetesen mi is figyelünk arra, hogy a befektetőknek milyen véleménye van a magyar gazdaságról, milyen kilátásokat fogalmaznak meg. Azon vagyunk, hogy ezeket a kockázatokat csökkentsük.

Úgy érzem, hogy az elmúlt években nagyon komoly eredményeket tudtunk elérni. Azzal, hogy az adósságfinanszírozásnak egy jelentős része a hazai belföldi piacon történik meg, szerintem stabilizálni tudtunk, azzal, hogy az adósságarány a Covidig jelentősen csökkent, 82-ről 65 százalékra, azzal szintén tudtunk egy pályát, egy folyamatot felvázolni a befektetőknek. Ezt folytatni kell. Nem azon kell keseregni, hogy mekkora adósságállományt örököltünk a múltból, hanem azon kell dolgozni, hogy hogyan lehet ezt olyan elfogadható szintre lecsökkenteni, ami a kockázatokat és a hozamokat jelentősen csökkenti.

Arra utaltam azzal a mondatommal, hogy együtt érez elnök úr is a Pénzügyminisztériummal, hogy valóban ebben az évben a kamatszolgálat költségei radikálisan megnöttek. Az olcsó pénz korszaka eltűnt, van pénz a világgazdaságban, de ezeket már drágán adják, jóval magasabb hozamszinteken, mint korábban. Ahogy utaltam is rá, a német hozamok mínuszban voltak, most pozitívban vannak, 2-3 százalékot kell már ott is fizetni az eladott államkötvényekért. Tehát ebből a szempontból egy nagyon rázós, nagyon nehéz időszak jön, hiszen a finanszírozás költségei ebben az évben is több száz milliárd forinttal növelték meg az állam kiadásait. Abban bízunk, hogy a világ a normalitás felé megy és ezek a kamatszintek egy elfogadható szintre állnak majd be. De a bizalom, a bizakodás egy dolog, a másik a pillanatnyi helyzet kezelése. Egyelőre azt kell mondanom, hogy biztonságos és stabil a magyar államadósság finanszírozása, nincs szükség arra, hogy ezen a korábban kialakított elveken és gyakorlatokon változtassunk. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Mielőtt mondanék egy szót, nézek körbe, de amennyiben nincs több kérdés és nincs észrevétel, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján döntenünk kell arról, hogy támogatja-e a bizottság a miniszterjelölt úr miniszterré történő kinevezését. Úgyhogy szavazást tartunk. Kérdezem a bizottságot, ki támogatja Varga Mihály úr pénzügyminiszterré történő kinevezését. Aki támogatja, kérem, tegye most fel a kezét! *(Szavazás.)* Van-e, aki nemmel szavaz? *(Szavazás.)* Van-e, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 5 tartózkodás mellett a bizottság támogatta miniszter úr pénzügyminiszterré történő kinevezését.

Ezzel a napirendi pontot lezárom, de még három mondatot hadd mondjak. Először is őszintén köszönöm szépen miniszterjelölt úrnak és a teljes csapatának, hogy eljöttek. Engedje meg, hogy személyesen is kifejezzem a köszönetemet azért, hogy egy ilyen párbeszéd alakult ki, tehát nemhogy csapatban meghallgatnánk a kérdéseket és egy adag válasz jönne, hanem tényleg egy párbeszéd lett a bizottság tagjaival, bárhonnan jöttek a kérdések. Én úgy számoltam, hogy tételesen minden kérdésre választ kaptunk és a személyes mondatom az, hogy az én kérdéseimre is választ kaptam, köszönöm szépen, ugyan megszámlálhatatlannak titulálta, de nem találtam olyat, amire nem kaptam volna reakciót. Ezt őszintén nagyon szépen köszönöm.

Engedje meg, hogy mindnyájunk nevében sok sikert kívánjak a munkájához, hadd bízzak abban, hogy a ciklus során sokszor találkozhatunk majd önnel és köszönhetjük az üléseinken. Azt szeretném kérni, hogy tekintse a Költségvetési bizottságot partnernek. Ön is jelezte, hogy volt ön ezen az oldalon is, tehát nyolc évig vezette ezt a bizottságot. Illetve volt egy nagyon kedves mondata, hogy én együtt érzek a Pénzügyminisztérium dolgaival. Természetesen, egy hazánk van, a közös siker kell bármilyen módon. Kérem, hogy tekintsen mindnyájunkat ebben partnernek. Hadd mondjak ötleteket! Támogassa a munkánkat azzal, hogy adjon előkészítő anyagokat, bármilyen szakmai háttéranyagokat, hogy tudjuk folytatni ezt a közös munkát, tudjunk együttműködni, mert mindnyájunknak ez az érdeke. Még egyszer nagyon szépen köszönöm a jelenlétét. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom. *(Varga Mihály jelentkezik.)* Megadom a szót a miniszter úrnak.

VARGA MIHÁLY pénzügyminiszter-jelölt: Csak egy mondat! Megköszönöm a bizottságnak a meghallgatást és a bizalmat. Köszönöm a kormánypárti képviselőknek a támogatást, és köszönöm az ellenzéki képviselőknek is, hogy ha nem is bizalmat, de egy esélyt adnak arra, hogy a munkámmal majd meggyőzzem őket a következő időszakban. Köszönöm szépen a bizottság támogatását.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Éppen a második óráról csengettek ki, ha jól látom az órán. Úgyhogy én most lezárom ezt a napirendi pontot, és egy perc szünetet rendelnek el, de lesz egyebek napirendi pont, csak elbúcsúzom miniszter úrtól és csapatától.

(Szünet: 9.51 - 9.53)

Egyebek

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha megvagyunk, akkor folytatnánk az ülésünket még nagyon röviden. A második napirendi pont az egyebek napirendi pont, aminek a tárgyalását ezennel megnyitom.

Csupán egyetlen dolgot szeretnék jelezni ebben a napirendi pontban. Szeretném tájékoztatni a tisztelt bizottságot, hogy a következő ülésünket - hangsúlyozottan

mondom, hogy várhatóan - hétfőn, tehát május 23-án hétfőn, és várhatóan 11 órai kezdettel tartanánk, amelynek a napirendi javaslatában az Országgyűlés Hivatala, a fejezeti kezelésű előirányzatok, valamint az Országgyűlési Őrség 2023. évi költségvetése tervezetének a véleményezése szerepel.

Még egyszer hadd jelezzem, hogy várhatóan hétfőn 11 órakor. Van-e bárkinek ezzel kapcsolatosan kérdése vagy bármilyen bejelenténivalója, észrevétele? *(Nincs ilyen jelzés.)*

Az ülés berekesztése

Ha nincsen, akkor ezt a napirendi pontot is le tudom zárni, és akkor az ülést berekesztem. Köszönöm szépen mindenkinek, hogy itt voltak. Köszönöm a részvételt, és akkor találkozunk hamarosan. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 54 perc)

Vajda Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Dr. Lestár Éva és Madarász Mária